

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyed-
évre 8.70 pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Kállay miniszterelnök beszédet mondott a kül- és belpolitikai kérdésekről

NAGY ELHÁRÍTÓ CSATÁK A KELETI FRONTON

A fasiszta korporációk kamarájának határozata a háború folytatásáról
Megkezdtek az olasz nagyvárosok kiürítésének előkészítését
Franco: Hogy béke legyen, legjobb felkészülnünk a háborúra

Mussolini beszédének minden-
féle élnék visszhangja van. A
Duce kijelentéseiből azt a kö-
vetkeztetést vonják le általában,
hogy Olaszország keményen ki-
tart és szó sem lehet kifáradás-
ról vagy gyengüléstől.

Mussolini beszédének hatása
alatt a fasiszta korporációk ka-
marája egyhangú határozatot
hozott, amelyben kimondja,
hogy az olasz nép el van szánva
a háború folytatására a végső
győzelemig.

FELKÉSZÜL

A LÉGI TAMADÁSOKRA

Olaszország Római jelentés sze-
rint a Duce intézkedéseinek
megfelelően megkezdtek az
olasz nagyvárosok kiürítésének
előkészítését. A Duce a tartomá-
nyi főnökök útján a következő
táviratot intézte a nagy- és kis-
községek előljáróságaihoz:

Tegyetek meg mindent, hogy
az evakuált városi lakosság min-
den bürokratikus huzavonától
mentesen meggyőződjék arról,
hogy a fasiszta Olaszországban
nemzeti szolidaritás nagylelkű
módon nyilvánul meg. Biztos
vagyok benne, hogy meg fogják
érezni ezt tenni.

A esztörtéki olasz lapok fel-
hívást intéznek a lakossághoz és
a légialtalmi szervezetekhez,
amelyekben gyakorlati útmuta-
lásokat adnak, hogyan kell fel-
venni a harcot a gyújtóbombák-
kal és gyújtólemezekkel.

A SPANYOL ÁLLAMFŐ KIJELENTÉSEI

Spanyolország helyzete a leg-
utóbbi események kapcsán meg-
változott. Ebből a szempontból
kell figyelni a spanyol államfő
legújabb kijelentéseire.

Mint Saragosából jelentik,
Franco tábornok, államfő beszé-
dét mondott abból az alkalom-
ból, hogy a saragosai katonai
akadémiának egy régi történelmi
zászlót adtak át.

— Hogy békénk legyen —
mondotta a Caudillo —, a leg-
jobb, ha felkészülünk a háború-
ra. A népeknek ma egységben
és fegyelemben kell élniük és
készeknek kell lenniük a hábo-
rúra. Jaj annak a népek, amely
egység és fegyelem híján indul
háborúba!

Franco tábornok ezután intő
például egy európai népre hivat-
kozott, amely összeomlott, mert
hiányzott belőle a fegyelem.

A Caudillo végül felhívta a
spanyolokat, legyenek egysé-
gesek és tartsanak össze.

A KELETI ARCNYAL KÜLÖNFÉLE SZAKASZAIN

folytatódnak a nagy elhárító
csaták. Ennek során a német és
szövetséges csapatok több jelen-
tős akciókat vittek véghez és a
bolsevistáknak súlyos vesztesé-
geket okoztak emberben és
anyagban — köztük a Német Tá-
jékozató Iroda.

Sztalingrádtól délre, a nagy
Don-kanyarban s az arcvonal
középső szakaszán a szövetsé-
gesek gépesített és páncélos köte-
lékei az arcvonalnak néhány
kulesponján erőteljesen kereszt-
ülvitt támadásokban a szovjet-
től fontos tereprészeket vettek

el s ezeket mindenütt tartani
tudták a kétségbeesett ellen-
támadásokkal szemben is. A bol-
sevisták szerdán újabb 194 pán-
célost vesztek. Megint nagyon
magas a szovjet vesztesége jár-
művekben és más hadianyagban.
Néhány gépesített 15 cm-es löve-
gen kívül a bolsevisták szerdán
több száz tehergépkocsit és sok
különleges járművet vesztek.

A Demianszk körüli harcra
szerdán könnyebb fagyban egész
nap heves hóviharak dúltak,
amely lehetetlenné tették a légi
kötelékek bevetését. A bolsevis-
ták erőfeszítéseiket arra hasz-
nálták fel, hogy néhány helyen
mögöttesen támadjanak a pán-
célosokkal. Az első meglepetés-
sel elért sikereket azonban nem
tudták tartani és 21 páncélosok
elvesztésével, sok halott hátra-
hagyásával kénytelenek voltak
visszavonulni.

A középső szakaszon a német
akció kedvezőlen időjárási vi-
szonyok között több helyen an-
nyi teret nyertek, hogy a német
védelmi rendszerben az utóbbi
napokban támadt különféle hé-
zagokat újból be lehetett tömni
a tartalékok felhasználása nél-
kül. Ennek során Beljítől délre
és északra nagyobb bolsevista
csoportokat körülzártunk és
megsemmisítettünk.

A Rzev és Velikije Luki kö-
zötti ívben 90 szovjet páncélos
pusztult el vagy esett zsákmá-
nyul. Szübecz környékén még
25 páncélos pusztítottunk el.
Buturinovkától délnyugatra egy
erdőben több bolsevista löszér-
raktár a levegőbe repült.

A sztalingrádi fronton Timo-
senko újabb lövészhadosztályo-
kat és páncélos kötelékeket ve-
tett harcba, amelyek mintegy 8
napja vonattak ki és amelyeket
emberpótlással újból feltöltöt-
tettek. Remélte, hogy ezek segít-
ségével újból felülkerekedhet a

többi, ugyancsak megvisselt kö-
telék ellenállását. Itt, de a város-
tól délre is egész napon át na-
gyon nehéz harcokra került sor,
amelyekben a német védők min-
denütt győzelmesen tudták tar-
tani magukat. Hatvan bolsevista
páncélosat zsákmányoltak egész
széles kis területen. A szovjethad-
osztályok véres veszteségei ez-
úttal is szokatlanul nagyok.
Egyetlen utász század állása
előtt 582 bolsevista halottat szá-
moltak össze, egy másik szaka-
szon parancsnokával együtt egy
egész zászlóalj megadta magát.

A nagy Don-kanyarban német
és szövetséges csapatok az alapo-
san megerősített helységeket el-
len intézett támadással külön-
sen jó eredményeket értek el.
Két községet újból elvettek a
bolsevistáktól. Más szovjet tá-
maszpontokat körülzártak és
ezekre a megsemmisülés vár.

AZ ÉSZAKAFRIKAI HADIHELYZETRŐL

az NST tájékoztatást adott,
amely szerint Kirenaika nyugati
részében a német-olasz páncélos
hadsereg arcvonalán, eltekintve
különösen erősebb rohamesapat-
tevékenységtől, továbbra is nyu-
galmos volt, miatt a 8. angol
hadsereg hátrább lévő részei las-
san mind felsorakoztak. Rommel
tábornagy mind Tripoliszból,
mind Európából további erősíté-
seket kapott főleg nehéz fegyve-
rekben és páncélosokban. Mé-
lyen tagozott állásai nagy fél-
körben húzódnak messze be a
sivatagba. A védelmi rendszerbe
egyesen beillesztették a sósa-
vákat és a sósmoesarakat.

A hivatalos német és olasz
hadijelentés sikeres harcokat je-
lent úgy Kirenaikából, mint
Tuniszból. A hadijelentéseket
rovatunkban közöljük.

A szövetségesek főhadiszállá-
sáról azt jelentik Algírból, hogy
a német csapatok szerdán Ta-
burba mellett nagyméretű ellen-
támadást hajtottak végre. Ez
volt az Észak-Afrikában lévő
német csapatok eddigi legna-
gyobb akciója. A brit főhadiszál-
láson megjegyzik: a németek
nek nyilván sikerült Tunisz
északi partján erősítéseket
partraszállítani. Egyidejűleg elő-
készületeket tesznek arra, hogy
Tunisz déli részén Gabes mellett
új támaszpontokat létesítsenek.

BULGÁRIA

intézkedéseket tesz hadseregé-
nek felszerelése érdekében. Bo-
zsilov pénzügyminiszter a bolgár
képviselőház szerdai ülésén két

új törvényjavaslatot nyújtott be.
Az elsőnek az indokolása szerint
a nemzetközi helyzet megköve-
teli, hogy minden intézkedést
meglegyenek a bolgár hadsereg
minél tökéleesebb felszerelé-
sére. Ebből a célból a pénzügy-
minisztert felhatalmazták, hogy
hadianyag beszerzésére három
évre kétfélmilliárd leva összegű hi-
telt vegyen fel.

TÖRÖKORSZÁG

A török nemzetgyűlés elfo-
gadta a török kormányt az új
javaslatát, hogy az Istanbul és
15 trák és márványtengeri köz-
igazgatási kerület fölött kihirde-
tett ostromállapotot további hat
hónappal meghosszabbítsák. Tö-
rökországnak ezen a részén az
ostromállapotot a görög háború
megindulásakor hirdették ki.

LEMONDOTT

A GÖRÖG MINISZTERELNÖK

Athéni jelentés szerint Tsola-
koglou tábornok, görög miniszter-
elnök a görög néphez intézett
felhívásában közölte, hogy
egészségügyi okokból végleg le-
mond a miniszterelnökségről.

Egyúttal annak a meggyőző-
désének adott kifejezést, hogy
az új kormány továbbfolytatja
a tengelyhatalmakkal való szo-
ros együttműködés politikáját,
amelyet ő 1941 április 29-én
megkezdett.

A miniszterelnök lemondása
után új munkakormány alakult.
CHILE — „NEM HADVISELŐ”
„Chile a jelenlegi háborúban
nem semleges, hanem nem had-
viselő” — jelentette ki Raoul
Morales chilei külügyminiszter
a parlamentben az ország belső
és külső védelmére irányuló tör-
vényjavaslat indokolásában. Bár
Chilét nem fenyegetik — mon-
dotta a külügyminiszter —, az
ország mégis az amerikai konti-
nens keretében védi a demo-
kráciát.

ÚJABB RÉSZLETEK MUSSOLINI BESZÉDEBŐL

Tegnap újabb részleteket kö-
zöltek Rómából Mussolini beszé-
déből. Közlik most a Churchill-
nek adott választát, mely így
szólt:

— Churchill engem hiénának
mondott, de elég Nagybritannia
három utolsó évszázadának tör-
ténétét végiglapozni, hogy az
emberi alakba bujt hiénák bő-
séges tárházát találja. Ha van
ország, amely hiénákat termelt
és működtetett a földkerekség
minden pontján, akkor Anglia
volt az. Tette ezt abból a célból,
hogy minden nyersanyagot és

minden lehető területet megka-
parintson.

A Duce ezután ezeket jelentet-
te ki: Nem lehet háborút viselni
anélkül, hogy az ellenséget ne
gyűljük reggeltől estig, a nap
és az éjszaka minden órájában.
Szakítani kell minden hamis ér-
zelgősséggel. Rómáról tudjuk,
hogy jóindulatú volt a győzelem
után, de kíméletlen, ha a római
nép létéről volt szó.

A továbbiakban a Duce ezeket
mondotta: Talán meg fogja a
hallgatóságot lepni, talán eret-
nekségnek fogják mondani, de
kijelentem: *kedvesebb volna nekem az az Olaszország, amely-
ben kevesebb a szobor és a fest-
mény a muzeumban, de
amelyben több az ellenségtől
zsákmányolt zászlók száma.*

A lelkesedés állandóságának
lehetetlenségéről beszélt ezután
a Duce, megállapítva, hogy a lel-
kesedés lírai folyamat és így rit-
ka a nemzet életében. Embert
se lehet ismerni, aki reggeltől est-
ig minden cselekedetében lel-
kesedéstől volna áthatva. Az
ilyen ember ép eszében ketele-
kedni kellene. Az olasz nép fe-
gyelmezett és dolgoz, itt semmi-
féle szabotázs nem fordult elő a
legcsekélyebb tüntetés sem a há-
boru ellen. *Egyetlen genovai asz-
szony esetről tudunk, aki fel-
kiáltott, hogy a békét akarja.*
N zetem az, hogy ez az óhaj ma-
gábanvéve emberi. Megállapítot-
ták egyébként, hogy az illető
asszony keze tele volt gyűrűkkel
és ékszerekkel. Az olasz nők
mindegyike egyébként fegyelmet
és minden más polgári erényt
gyakorol. Az olasz nők jelentik a
nemzet nagy kimeríthetetlen
élet- és erkölcsiartalékát.

Mussolini ezután a sötétenlá-
tok ellen beszélt, akikre 46 mil-
liós néphez szinten van példa,
majd a rimurterjesztők ellen,
megállapítva, hogy egyik irat-
csomójának címe: Az emberi
tompaelműjűség okmányai. Itt
gyűjt mindazokat a híresztelé-
seket, amelyek füléhez jutnak.
Igy híresztelték közvetlenül az
aratás előtt, hogy a bombázott
német városokból többszáz ezer
embert Olaszországba irányít-
nak át és itt fognak élelmezni.
Azon az estén, — mondta a Du-
ce — *amelyen, Korzika megszá-
lását határoztam el és a tavbe-
szelő forgalmat természetesen
szüneteltetnem kellett, azt ter-
jesztették, hogy egy sebész su-
lyos műtétet hajtott rajtam vé-*

TÖKÉS FOTO
BUDAPESTI PALOTA

DEBRECZEN 2. OLDAL 1942 XII. 4.

re. Az igazi olasz népet fegyverem, áldozatkészség jellemzi. Az olasz nép tudja, hogy ez nem csupán szükséges, hanem szent háború, amely alól semmi körülmények között nem vonhattuk volna ki magunkat, ha nagy nép akarunk maradni. Büszkén veszünk részt ebben az óriási küzdelemben, amely a világot földrajzilag, politikailag és szellemileg átalakítja.

— A jövőről, a békekötésekről beszélni — mondotta a Duce — feleslegesnek tartom. Engedjük át ezt a szokást ellenségeinknek. Visszaemlékezünk Wilson esetére, aki szintén nagy tervekkel jött át Európába, azután azonban visszariadt a saját művétől és végül ideggyógyintézetbe került. Kiszélt pontozatoknak most nincs semmi jelentőségük, mert örök szempontok követelnek érvényesülést. Két világ harcaról van szó, amelyben kötelességünk, hogy harcoljunk szövetségeseink oldalán. A Duce megállapította a napról-napra erősödő olasz-német bajtársinasságot. Mindkettőnk életformája és

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsága közli:

A Kaukázusban az áradások és a járhatatlan utak erősen akadályozták a harci tevékenységet. Egyes helyeken mégis helyi útközvetkei vívtunk makacsul támadó ellenséggel. Ezekben az útközvetkeben a szovjet súlyos veszteségeket szenvedett.

A Terekől északra nagy ellenséges erőket ellentámadással visszavetettünk, egy lovasezredet szétvertünk, sok foglyot és zsákmányt ejtettünk. Harci repülőgépek földöztek a menekülő ellenséget és szétromboltak sok nehéz fegyvert és járművet.

A Kalmük-steppén német gépesített csapatok meglepetésszerűen nagyarányú átkarolással elvették a szovjet mögöttes összeköttetéseit és megsemmisítették több hadoszlopát.

A Volga és a Don vidékén az ellenség nagy gyalogos és páncélos kötelékeinek újabb támadásai szerdán megghiúsultak a német és román csapatok szívós ellenállásán. Nagy német és román légi haderők közreműködésével nagy és véres veszteségeket okoztak az ellenségnek és csak a Volga és a Don között 60 páncélos harcokcsit szétlőttünk.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderő főparancsnoka közli:

A nyugati Cirenaiikában a légi haderő megint nagy veszteségeket okozott az ellenségnek páncélos felderítő kocsikban és járművekben. A csütörtökre virradó éjjelen súlyos bombatámadásokat intéztünk Tobruk kikötői barendezései ellen.

Tuniszban helyi útközvetek során 200 foglyot ejtettünk, 34 páncélos harcokcsit és 6 páncélos felderítő kocsit megsemmisítettünk. Francia Északafrikában állandó légitámadásokat intéztünk az utánpótlás szempontjából fontos ellenséges kikötők ellen és nagyobb rombolásokat idéztünk elő.

Egy német buvárnaszád a Földközi tenger nyugati részén 2 torpedótalálattal elsüllyesztett egy a London osztályba tartozó angol cirkálót.

Algéria partjai előtt bombák

sorsa azonos, az ellenség sem lenne különbséget köztünk. Harcolni kell a jelenért és a jövőért, az élsők, a dícső elesett hősökre gondolva. Harcolni kell a győzelemért.

EDEN ANGLIA POLITIKÁJÁRÓL

A Nemzetközi Sajtótudósító londoni jelentése szerint az angol alsóház szerdai vitájának végén Eden külügyminiszter beszédét mondott, melyben főleg a háború utáni brit külpolitikával foglalkozott.

Eden kijelentette, hogy Nagy-Britannia nem csupán nagy szövetségeseivel, az Egyesült Államokkal és a Szovjet Unióval működik majd együtt, hanem az európai hatalmakkal is. Anglia a múltból megtanulta hogy Európa védelme és biztonsága elsősorban Anglia védelmének a biztonságának egyrésztét alkotja és ezért Anglia sohasem fordít góbbet hátat a kontinensnek Európa új-építésének első feltétele ezért tartós védelmi rendszer kiépítése a kontinensen az esetleges német támadás ellen Németországra vonatkozóan Eden kijelentette, hogy mindenesetre meg kell akadályozni azt, hogy Németország ismét fenyegetse szomszédait.

tett oszlopokat támadott és légitámaszpontokat bombázott az ellenséges arcvonalak mögött.

December 4-ről 2-ára virradó éjjel rövid heves csata zajlott le, három torpedórombolóból és két torpedónaszádból álló könnyű alakulatunk és egy két cirkálóból és négy torpedórombolóból álló ellenséges hajóraj között. Egyik torpedórombolónk elsüllyedt; a Camicia Nera nevű másik olasz romboló Adriano Foscarini fregattkapitány parancsnoksága alatt megtorpedózott

Búvárhajó háború

Berlin, dec. 3. (Interinf.) A brit földközti-tengeri hajóhad a legutóbbi napokban újabb súlyos veszteségeket szenvedett. Mint már jelentettük, egy német tengeralattjáró Gibraltártól keletre az algériai part előtt elsüllyesztette az „O” London-osztályú mintegy tízezer tonnás nehéz

egy legújabb osztályú ellenséges könnyű cirkálót, amely felrobant. A személyzet néhány életben maradt tagját az olasz hajó fedélzetére vette.

December 2-án hajnalban német repülőgépek megtámadták ugyanezt a hajóalakulatot és visszavonulása közben elsüllyesztettek egy könnyű egységet és egy torpedórombolót súlyosan megrongáltak. Olasz repülőgépek légiharcban hét ellenséges repülőgépet lőttek le. Öt gépünk nem tért vissza támaszpontjára.

cirkálót. Német bombázók ugyane területen megsemmisítettek egy torpedórombolót. Az olasz tengerei erői elsüllyesztettek egy cirkálót és megrongáltak több rombolót. A britek két nap alatt két cirkálót és két rombolót veszítettek. (MTI.)

A washingtoni angol katonai attasé meggyilkolták

Lisszabon, december 3. (NST.) Mint az Associated Press közli, Michael Crawford kapitányt, a washingtoni angol nagykövetség egyik katonai attaséját meggyilkolták. Az attasé wa-

shingtoni lakásán holtan találták. Ismeretlen tettes lölte agyon. A gyilkosság közéletben körülményeiről semmit sem tudnak.

József főherceg beszéde ezredtulajdonosi oklevelének átadásakor

Vitéz nagybaczoni Nagy Vilmos vezérezredes, m. kir. titkos tanácsos, honvédelmi miniszter csütörtökön délelőtt adta át József királyi herceg tábornagy. Öfenségének a Kormányzó Ur Öfönméltósága megbízásából az esztergomi József nádor ezred ezredtulajdonosi oklevelét. József királyi herceg tábornok a következő szavak kíséretében vette át az oklevelet:

— Főméltóságú Magyarország Kormányzójának elhatározása lelkemben mélyeség hálát és büszkeséget ébreszt. A páncélos a legfontosabb csapatnemekhez tartozik. En, az öreg katona, aki az egész első világháborúban a magyarnak, bármely csapathoz tartozott is, mindenkor csak di-

csőséges és hősi magatartását láttam és a régi honvédséghez is ragaszkodtam, új kapcsolatot látok a mai honvédséghez abban, hogy öfönméltósága új ezredet adott nekem. Szent meggyőződésem, hogy a babérkoszorúhoz, amelyet az első világháborúban font a magyar katonák, honvédségünk, amely már is számtalan hőstettet hajtott végre, még sok dicsőséges babérlevelet jon és magyar hazánkat minden veszélytől, amely oly könnyen fenyeget ebben a háborúban, meg fogja óvni. Erjen bármilyen sors a haza rendelkezésére állók s ha kell, feláldozom életemet.

A jelenlevők háromszoros éljont kiáltottak József királyi herceg tábornagy ur Öfenségére.

A MÉP értekezlete

Vitéz Miskolczy Hugó és Fenczik István kiléptek a pártból.

Budapest, dec. 3. A MÉP csütörtökön este pártértekezletet tartott. Vitéz Lukács Béla országos elnök a párt nevében meleg szavakkal üdvözölte Kállay Miklós miniszterelnököt abból az alkalomból, hogy a képviselőházban nagyszabású beszédet mondott. Köszönjük — mondotta —, ezt a nagy átfogó beszédet, melyből újra és újra kiemelődik a magyarságnak az igaz és őszinte szeretete, mely az ő igaz magyar lényét annyira jellemzi. Biztosította a miniszterelnököt, hogy a párt minden tagja hűséggel és ragaszkodással követi és támogatja nehéz munkájában.

Az értekezlet résztvevői hoz-

szán tartó ünnepségekben részestettek a miniszterelnököt.

Az országos elnök ezután ismertette vitéz Miskolczy Hugónak hozzá intézett és már nyilvánosságra hozott levelét, amelyben bejelentette a pártból való kilépését arra az időre, míg tisztázódnak azok a vádalk, amelyek Demkó Mihály országgyűlési képviselő a képviselőház egyik legutóbbi ülésén hozott fel ellene a korábbi politikai magatartásával kapcsolatban.

Az értekezlet a kilépéseket tudomásul vette, majd több párt interpelláció meghallgatása után az értekezlet véget ért.

Súlyos büntetések beszivárgók bujtatásáért és okmányhamisításáért

A budapesti büntetőtörvényszék nagyszabású okmányhamisítási és csalási bűnperben hirdetett ítéletet.

A bűnper első vádlottja Latkóczy Imre gyakorlati ügyvéd és vele együtt a vádlottak padjára kerültek azok, akiknek részük volt a Szlovákiából beszivárgott zsidók itteni elhelyezésében, hamis bizonyítványokat és egyéb

iratokat készítve.

A történet 1940 szeptemberére nyúlik vissza, akkor csempészte be Köröcz Sándor budapesti kereskedő Neuhut Hans bécsi születésű elektrotechnikust az országba. Neuhut itt akart letelepedni. Ajánlás folytán Ratkóczyhoz került, aki a nyomozás adatai szerint átadta neki a Palesztinába vándorolt Krausz Jakab nála hagyott iratait. Neuhut ezek segítségével üzletet nyitott, sikerkasztást követett el, amiért elítélték. Köröcz Sándor hozta át a határon Moravec Hugonét és Czaplér Józsefnek. Ezek tekinthetők összegeket fizettek Köröcznek. Valamennyien Latkóczy segítségét vették igénybe a további lépésnél. Szerepelt még az ügyben Lorenz Margit, aki az ügyvéd géprónője és ennek férje, Friedmann István telekügynök, aki két előbbi feleségétől nem is vált el végérvényesen. Lorenz

Margot vezette el az újabb klienseket Bárd Endre nyomdászhoz, aki az asszonyokat ellátta iratokkal.

A bűncselekmény másik csoportjában szerepelt Nagy Sándor egyetemi hallgató, ki három tartózkodási engedélyt szerzett, ezeket Vadasán István kereskedő segédnek adta át és azok tőle a beszivárgókhoz kerültek. Böhm Aladár bérkocsi fuvarozó és Brill Miklós soffőr közvetítők voltak ebben az ügyben. Brill ellen fajgyalás és csalás miatt is vádat emelt az ügyészség.

További vádlottjai a bűnpernek Horváth J. foglalkozás nélküli Flórián László üvegfuvó és Lán Rezsőné háztartásbellel.

A törvényszék Nagy Sándor és Vadasán István ügyét, akik időközben katonai szolgálatra vonultak be, elkülönítette a többi vádlott közül Latkóczyt négyévi, Brill Miklóst hatévi, Bárd Endrét három a félévi, Horváth Józsefet Böhm Aladárt, Láng Rezsőné 3 évi, Lorenz Margitot 2 és félévi fegyházra, Köröcz Sándort, Moravec Hugonét és Czaplér Józsefnek, másfélévi börtönre, Neuhut Hansot egyévi börtönre, Friedmann Istvánt 10 hónapi börtönre ítélte. (MTI.)

Hitler távirata Francóhoz

Berlin, dec. 3. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának.

A Führer táviratban tolmácsolta szerencsekívánatait Franco tábornok, spanyol államfőnek december 1-én születésnapja alkalmából.

Nagyméltóságodnak 50. születésnapja alkalmából — így szól a távirat — a magam és az egész német nép nevében legőszintébb szerencsekívánataimat tolmácsolom mind személyi jólétére, mind további történelmi munkásságára. Ön, Caudillo vitéz és nehéz küzdelemben a spanyol népet kiszabadította a bolsevizmus békéből és a nemzetet fenyegető teljes megsemmisülésből a talpraállás útjára vezette. A legőszintébb kívánságom, hogy a népet a boldogabb és biztosabb jövőbe vezethesse. Bajtársias együttérzései és zivélyes üdvözlétekkel Hitler Adolf.

Szombaton lesz a Miklós-napi díszlátás

Most már végleg megállapították a hagyományos Miklós-napi díszlátás időpontját: december 5-én, szombaton délután 6 órai kezdettel emlékezik meg avál díszlátás keretében az egyetemi ifjúság vitéz nagybányai Horthy Miklós névnapjáról. A hagyományos látározást eddig mindig a Werbőczy B. E., a jogászok bajtársi egyesülete rendezte, most a Csaba B. E. is bekapcsolódott.

A díszlátás műsora: Dr Kis István Csaba vezér megnyitja után dr Szentpéteri Kun Béla a jog- és államtudományi kar ezidei dékánja tart ünnepi megemlékezést, majd dr Csilléry András ny. miniszter, egyetemtanár, a Csaba magistere darú és leventeavatást vezet. Mikecz Gyula Werbőczy vezér mond zárószót. Műsor után tánc lesz záróráig.

A díszlátás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A Kereskedő Társulat adománya

A Kereskedő Társulat elnöke ge határozatot hozott arra nézve, hogy miként a mtban, az idén is ki akarja venni részét a karácsonyi szeretet-akcióból is. Kontse László elnök a tegnapi napon 2140 pengőt eljuttatott a főszerkesztő hivatalba a Szilassy László főispán által kezdeményezett karácsonyi gyermekfelruházási akció javára.

Hun-ária Filmszínház
A legnagyobb magyar film:
Alkalom
Főszereplők: Karády, Somlay, Szilassy, Csontos, Somogyi, Bilcsi, Pethes.
Előadások kezdete 5 és 7-kor.

Vígyszínház mozgó
Csak 16 éven felülieknek a szellemes és ötletes francia bűnügyi film:
Mákvirágok
Fősz.: Jules Berry—Elvire Popesco—Vivian Romance.

Apollo Filmszínház
Férfihűség
főszereplői:
Tolnay Klári, Páger Antal és Bulla Elma.
Magyar mérnök életének megrázó tragédiája.
Előadások: 3—5—7 órák
Pénztár d. e.: 10—12-ig és délután: 2 óráig.

Kállay miniszterelnök: Önálló, öncélú, minél erősebb és magyarabb Magyarországot kell kialakítani az új Európában

A miniszterelnök beszéde a képviselőházban a kül- és belpolitikai kérdésekről. Elfogadta a Ház a megajánlási javaslatot

A képviselőház tegnapi ülésén Kállay Miklós miniszterelnök másfélórás beszédében válaszolt a felhatalmazási vita során elhangzott felszólalásokra és leszögezte kormányának álláspontját az általános politikai kérdésekről.

Hangoztatta, hogy a MÉP-nek a programjával és elődeinek célkitűzéseivel folytatva indult el. A nyugtalan, változó, ki nem alakult irányú időknek jellemzője — mondotta — az új és új programok adása. Nem új és új programot adni a lényeg, hanem megvizsgálni a tervek sokaságát és megállapítani, mi valószínűleg meg, mi az, ami rendelkezésre áll, mit lehet, vagy mit akarunk megvalósítani. A fegyelem és a rend az alapja bármilyen program megvalósításának. A történelem minden forradalma kudarcba fulladt, pusztított, semmit sem valósított meg, legfeljebb az valósult meg, amit átvettek belőle azok, akik a rendet később helyreállították.

Két kivétel van: a fasiszta és a nemzetiszocialista forradalom. Ezek nem is voltak forradalmak, mert a forradalmi állapotok között a rendet állították helyre. Nem tértek le a realizmus útjáról, ellenforradalmak voltak, első feladatuk a rend helyreállítása volt, aminek biztosítása után jött az eredmények és az alkotások csodás korszaka.

A nemzetbarátságrol

A továbbiakban az egyik szélsőjobbikali képviselőnek válaszolt a miniszterelnök:

— Gömbös Gyula irányát a magam módjához és tehetségéhez képest hűen követem.

— Azt is említette a képviselő úr, hogy a nemzeti szocializmusról magánbeszélgetés keretében mit mondtam. En arról az említett alkalomkor nem beszéltem, de miniszterségem előtt és alatt már többször beszéltem róla. Nyilatkozataimat bátran ajánlom fel a nyilvánosságnak is. Mindig hangsúlyoztam és már évekkel ezelőtt elismertem a német nemzeti szocializmus óriási nagy forradalmi jelentőségét. De amikor képviselő úrral pártjának arról az állásfoglalásáról beszéltem, amellyel egy törvényjavaslatl kapcsolatot a pártegyesület szerény nézetem szerint megfontolta, mert nem járult hozzá a törvényjavaslat egyhangú elfogadásához, eszembe sem jutott, hogy azonosítam a beszélgetésünk folyamán a pártjáról mondottakat a német nemzeti szocializmussal.

— Ha a képviselő úr ezt teszi, ez ellen én, aki hivatalosan és lélekkel is képviselem a német barátságot, abból a szíves viszonyból és tiszteletből kifolyóan, amellyel a német nemzeti szocializmus iránt viseltetem: a leghatározottabban tiltakozom és kijelentem, hogy ezt a kérdést a mi belpolitikai viszonyainkban nem keverjük bele.

Az ország rendje megvan és meg is marad

— Az ellenforradalmat Magyarországon több, mint 20 évvel ezelőtt megcsináltuk — foglalta beszédét a miniszterelnök — Itt a hatalom megszervezésére többé nincs szükség, a megfelelő és legjobb kezében van a rend biztosítása is. A magyar nép lelki erején nyugvó rend áll fenn az országban és bízom benne, hogy mindig meg is marad.

— Ha tehát az alapfeltételek megvannak az országban, csak a teendő feltárása fontos, megállapítani és kimondani, mit lehet és mit szabad megcsinálni. Az önálló, öncélú, minél erősebb és magyarabb Magyarországot kell az új Európában kialakítani. De már most dogmákba foglalni, szabatosan elhatárolni a célokat nem lehet, hanem lehet és kell mindent konzerválni, kifejleszteni és megteremteni, ami erősebb, felkészültebb tesz bennünket, európai szövetségeink számára pedig fontosabbá tesz bennünket.

— Ez hadseregünk, ősi alkotmányunk, szabadságjogaink és belső rendünk megtartása és biztosítása, aminek velejáró, sőt elkerülhetetlen kelléke összes belső erők feltárása, felhasználása, erkölcsi erők mozgósítása, ami végeredményben kulturális és szociális haladást jelent.

A miniszterelnök ezután rámutatott arra, hogy mindig világosan meghatározta álláspontját háborús szövetségeseink iránti kötelezettségeinkben és belső ügyeink alapvető kérdéseiben. A magyar erőakarat és értékfeltárásában egyesülünk és ha ezt megteszük, mindnyájan megtettük kötelességünket.

A gáncoskodók, maradiák és túlzók ellen

Kiemelte a miniszterelnök, hogy nem szabad olyan célokat és teendőket tűzünk magunk elé, amelyek ki nem alakult világlátásban azt eredményezhetik, hogy ismét csak csalódást be nem váltott reménykedést keltenek. Vigyázni kell végül arra, hogy a nép ne csalódjék vezetőkben.

— El kell választani az igazságot a hazugságtól, meg kell óvni a nemzetet minden alkotás legnagyobb ellenségétől: a gáncoskodóktól, maradiáktól és túlzóktól helyett a józanok és önzetlenség aktivitásának kell jönni. Alkik eddig sajnos elég helytelenül gyakran a kényelmes visszavonulást választották.

A pártok közötti együttműködésről és a szociális fejlődésről

A pártok közötti együttműködés kérdésével foglalkozva a miniszterelnök, rámutatott arra, hogy a pártoknál az a fontos, hogy a párt ne legyen dogmatikusan merev, hanem a nemzet fejlődéséhez alkalmazkodó. Az a párt, amely nem hajlandó a nemzeti célok érdekében együttműködni, az már nem párt és kinő a magyar nemzet testéből. Ilyen volt mindig a szociáldemokrata párt.

— A jövő fejlődés csak a szociális kiegyenlítésben található meg. A világ ebben az irányban fog haladni. A magyar népet középeurópai vezető népeként — ami ezer év óta mindig volt — továbbra is csak úgy tarthatjuk meg, ha tovább fejlődünk ezen a téren. A nemzeti fellendülésnek vannak materiális alapfeltételei. De naggyá egy nemzetet csak fiainak kiválósága tehet. Ezért fel kell tártani és ki kell termelni az értékeket.

A miniszterelnök a továbbiakban rámutatott az utóbbi 20 év alatt szociális munkásságra. Hangoztatta, hogy a túllép keletre és délre fekvő és a Rajnától nyugatra fekvő országok munkáját, Angliát is bele-

értve, messze túlszárnyaltuk. Talán nincs még egy nép és nemzet, amely olyan tetterőki-fejtést mutatott volna, mint mi tettünk a legnehezebb időben az elmúlt években. Ezzel szemben statisztikai adatokkal igazolta, hogy Erdélyben és különösen a Délvidéken mennyire elmaradt állapotokat találtunk az anyaországhoz képest.

A magyar föld és népének problémái

Szociális intézkedéseink és intézményeink felsorolása után a miniszterelnök a magyar föld népének problémáival foglalkozott:

— Magyarországot általában a nagybirtok hazájának tartják — mondotta. Hangsúlyozta, hogy ez teljes tévedés, mert ha csak a szántóföldet tekintve a nagy- és középbirtokok, meg kisbirtokok arányát nézzük, nálunk ma is nagyobb a kisbirtokok kezében lévő föld együttesen, mint például akár Németországban, vagy Olaszországban. Az egészséges földbirtokpolitikai megosztás megfelelő ütemű folyamat kell, hogy legyen. Agrárnépességünk helyzetén való segítség legfontosabb módja a házhely-akció. Etéren nyugodt önzetlenséggel számolhat be a mult évi eredményekről és ezt az akciót a jövőben még jobban kifejlesztési kormányzata legelső kötelességének tekinti.

— A szociális jólét megteremtése terén a házhelyakciót a mezőgazdasági munkabérek szabályozása és ezzel együtt olyan mezőgazdasági árpolitika létesítése, amely megfelelő megélhetést biztosít, továbbá a mezőgazdasági munkásság biztosításának olyan megalkotása, amilyen az iparban is van. Mindemellett szükséges a nagybirtok és a kisbirtok termelési intenzitásának fokozása, nemcsak a termelés szempontjából, de népfelhasználás elhelyezése szempontjából is.

Agrárfeudalizmusról beszélni furcsa a nagytőke uralmának idején. Hol van a magyar nagybirtok uralma és vezetőserepe, ahhoz képest, amilyen az uralmas bizonyos és velünk ellenséges országokban a nagytőkének volt és van.

A miniszterelnök ezután rámutatott arra, hogy a kisgazdák mindig jelentős mértékben voltak képviselve a parlamentben is és csak olyan országokban terjesztnek el téves felfogásokat a magyar nagybirtokok uralmáról, amelyeknek fáj, hogy mi különbek vagyunk másoknál, különb életformák között élünk, mint mások. Nálunk a kisbirtokos osztály fejlődésben van és gyarapszik, és ahol kritizálnak bennünket, épp ott sorvasztották el a kisparasztságot, mert mindent összeomlasztott a szabadverseny meg nem alkuvó kíméletlensége.

A békére való felkészülés folyik

— A békére való felkészülés — mondotta a továbbiakban Kállay Miklós — teljes erővel folyik. A felkészülés anyaga a Teleki Pál Intézetben, az átmeneti gazdasági kérdések problémái a csúcsmíniszter irányításával a gazdasági miniszterek vezetése alatt munkában vannak. Ma azonban szociális munkánkat a háború nemcsak negatívumokban, de sokszor pozitív eredményeket is jelentve deter-

minálja. — A jegyrendszer egyenlőbb, szociális megosztást jelent és sürögösen át kell vinnünk a népruházati cikkekre is. A háborúból hazatértek elhelyezése, az életbe való újra beillesztése leg-szentebb kötelességünk. Innen jelentem ki, hogy bárki, aki a háborúban volt és ezért hátrányt szenvedett, akár hivatali előmenetelében vagy fontos életkörülményeiben, kérem, forduljon közvetlenül hozzám: ha igazságos és teljesíthető az ügy, én rendelkezésre állok.

Az összeférhetetlenség kérdése

A miniszterelnök ezután hosszabban foglalkozott a törvényhozói összeférhetlenség kérdésével. Rámutatott arra, hogy a parlamenti bizottság előtt fekszik a kérdéskomplexum. — Itt főképp erkölcsi kérdésről, a közélet etikai kérdéséről van szó és a maga részéről a leg-messzebbmenő szigorúsággal kívánja érvényesíteni pártjában a megfelelő felfogást, függetlenül attól, hogy a törvényhozói összeférhetlenség rövidesen tető alá kerül-e, vagy sem.

Felhívás a képviselőkhez és a nemzethez

Végül felhívást intézett a képviselőkhez és a nemzethez, kapcsoljunk ki mindent, ami erőnkét gyengíti, ami a bizalmat és a hitet aláássa. Háborúban vagyunk és a legszörnyűbb vád, amit ránk olvashat a történelem, ha olyat teszünk, ami nem azt az ügyet szolgálja, amiért fiaink az orosz síkságokon küzdenek és ez csak egy lehet: mindnyájunk közös, egyetlen hazája: Magyarország!

A miniszterelnök beszédét gyakran szakította meg a tet-szésnyilvánítás és végén kormányának tagjai és a képviselők hozzácsatolták, hogy üdvözlö-jék.

A vita utolsó szónokai

A felhatalmazási vitában egyebeként tegnap még többen szólaltak fel:

Maróthy Károly (nyilaskeresztespárt) a tisztviselőháziányról és általában az emberanyaghiányról szólva megállapította, hogy most bosszulja meg magát az egyetemek drága tandíja és a szakoktatás elhanyagolása. A közéletben terén fantasztikus dolgok történnek. Mindent lehet kapni, de csak feketén. Miután a zsidóknak van a legtöbb pénzük, természetesen az ő helyzetük a legjobb. A házhelyakciót bírálta, majd a belpolitikai helyzetet fejtegette és belpolitikai fegyverszünetet javasolt. A külpolitikára rátérve rámutatott arra, hogy két világnézet áll szemben egymással. Kijelentette, hogy Anglia és Amerika hazánkat már rég en eladták a szovjetnek.

Viléz Leel-Ossy Árpád (MÉP) a tisztviselőháziányról beszélt és sajnálattal állapította meg, hogy a közigazgatási tanfolyamok elnéptelenedtek. Hangoztatta, hogy mindenáron meg kell könnyíteni a tehetséges, szegénysorsú gyermekek taníttatását.

Incze Antal (Imrédysta) kijelentette: kötelességének tartja leszögezni, hogy a miniszterelnök beszédének tónusa máltó volt és megfelelt a hagyományoknak. Ajánlotta, hogy tegyék le mindnyájan a Ház asztalára programjukat és ezekben a programokban határozottan szögezzék le: hogyan látják a jövőt? Kifejlesztette, hogy a miniszterelnök nem beszélt az ország érdekében nézve döntő zsidókérdésről. Tudni akarja azt is, hogy a kormányban mi az álláspontja a szociáldemokrata párttal és az új Európával kapcsolatban.

Rapcsányi László (Imrédysta) sürgette a törvényhozói össze-

ferhetetlenségi törvény megalkotását és a földkérdés rendezését. Javasolta, hogy az árdragítás, fajgyalázás, rémhírterjesztés és zsidóbujtás legyenek a nemzet közössége elleni büntet-tekü minősítve és ezeket a büntet-teket igen szigorúan, súlyosabb esetben vagyonekhozással büntessék.

Bognár József (délvidéki) hangoztatta, hogy a Délvidék visszacsatolása csak akkor fejeződik be, ha a közösségi érzést az ifjúság nevelésén át a lelkekbe belevisz-szük.

Botár István a zsidókérdéssel foglalkozott.

A felhatalmazási vita utolsó szónoka viléz Zerinváry Szilárd volt. Azt fejtegette, hogy a vég-ső cél a nemzetet új, jobb és szociális Európába vezetni és ott biztosítani a magyarság örök létét.

Tórs Tibor elnök ezután a vitát bezárta, majd a Ház a megajánlási javaslatot általánosságban és később részleteiben is elfogadta.

Legközelebbi ülés jövő csütörtökön

Az elnök napirendi javaslatot tett, amely szerint a Ház legközelebbi ülést a következő hét csütörtökön tartja, napirendén az egyszerű hadkötelezettségi adóról és a hadmentességi vált-ságról szóló törvényjavaslat tárgyalásával. A Ház az elnök napi rendi javaslatát elfogadta.

Este 11 óra előtt tízes a járművek elsötétítése

Budapesten a közlekedési rendszert ellenőrző detektívjei megállapították, hogy a gépkocsivezetők, sőt még a kocsisok is rosszul értelmezik az elsötétítési rendelkezéseket. Helytelenül hajlítják végre az előírásokat, vagy egyáltalán nem törődnek az újabb szabályokkal. A leggyakoribb panasz, hogy az autók már korábban csökkentik világításukat, mint arra szükség lenne. Ismeretes, hogy a leg-utóbbi rendelet szerint a gépkocsik este 11 óráig teljes világlátszával közlekedhetnek. Ettől az időponttól kezdve teljes fénycsök-kentéssel kötelesek járni. Ezzel szemben az általános panaszok szerint az autók már délután 5 órakor elsötétítik egyik lámpájukat és csak a másikkal világítanak teljesen. Szakértők szerint ez a világítási rendszer zavartja a közlekedést. A gépkocsivezetőket és gyalogosokat egyaránt félrevezeti. Más irányból várják a járművet, mint ahová azt tart.

Az autók megrendszabályozására Budapesten általános raziát tartottak. Több mint 200 gépkocsivezetőt állítottak le a detektívek. Most még megelégedtek azzal, hogy figyelmeztessék a vezetőket, mikor és hogyan hajtják végre a világítás-csökkentést. Igazolatlás után a gépkocsivezetőket tovább engedték. Következő alkalommal már eljárás indul ellenük.

16 éves férj, 14 éves menyecske az ország legfiatalabb házaspárja

Tiszaujfalú községben él az ország legfiatalabb házaspárja a 16 éves Burai Gáldán 14 éves feleségével. Két hete tartottak az esküvőt miniszteri engedéllyel. Ismeretségük már három esztendeje tart. Burai Káldán, aki korszerű iparos, egy országos vásáron találkozott feleségével, nyomban megtetszett neki, meglatogatta, majd levelezni kezdtek és ismeretségükből három évi kitartó levelezés után házasság lett.

**Bővérű kövér egyeneknek, közvégyes betegeknek és arany-
erben szenvedőknek reggelenként egy-
egy pohár természetes „Ferenc
József” keserűviz, biztos, alapos és mégis
kiméletes hashajtó hatása következtében,
gyakran igen jó szolgálatot tesz. Kérdezze
meg orvosait!**

**Sirio Piovesan
szonáta-eskje**

Művészi élményben volt része annak a nagyszámú halgatóság-
nak, amely csütörtökön a Déri-
múzeum dísztermében Sirio
Piovesan hegedűművész és Ga-
lámfy Lajos zongoraművész szo-
náta estjén megjelent. A Déri-
múzeum díszterme méltó helynek
bizonyult a hangverseny tartásá-
ra, a világítás, zöldbarsony dra-
périaháttér, megfelelő hangulatos
keretül szolgál.

Mozart A) dúr szonátájának
első hangját után megállapítha-
tak a jelenlevők, hogy nem csu-
lódtag azokban a reményekben,
melyeket Piovesanhoz fűztek. A
műveket teljes átélése kifor-
rott művészi technikával párosu-
va: ez volt az első benyomás az
olasz művésztől. Galánffy Lajos
is könnyedséggel játszott.

Rizetti A-dúr szonátája tipikus
olasz lelkéből fakadó alkotás. —
szeszeseget indulatok: előbb vi-
náros mély, lenyűgözött hatá-
mas akkordok, aztán derűs, halk
dunamos tételek, hogy végül
oravuros frissességgel és tüzzel
tejedődjék be. Ennél a műnél
csodálatosan szembetűnő volt a
zongora és a hegedűhang ellen-
teses színezete, s a két művész
tökéletesen oldotta meg a témát.

Beethoven bájos Tavaszi szo-
nátája hangzott fel ezután Annyi
könyveltség, kifejező erő száll a
hangszerekből, hogy már csak a
darab lényegét élte át a hallgató,
az elsődasmód magával értető-
dőt volt, semmi hiányérzetet nem
hagyott maga után.

Rádásul az olasz művész egy
Bach-preludiumot játszott. Ezzel
az egy darabbal is egycsapásra
meghódította volna a debre-
cenciket, olyan sok eleven erő, s
pezsgő élénkség volt a nehéz-
technikájú műben, amelyet csak
nagy művész játszhat el kifogás-
talanul. T. E.

Társadalmi naptár

December 5. szombaton délután
6 órakor az Arany Bika Boeska
és üvegtermében a Werbőczy B.
E. és a Csaba B. E. Miklózy-napi
díszelőadás.

December 6-án: délután 6 óra-
kor vitézi díszelőadás az Arany
Bika dísztermében.

December 6. vasárnap délután
4 órakor a Kollégiumi Oratórium
ban Thököly Száva ünnepély.

December 9-án, délután félöt
órákor egyetemi egyházi körzet
szeretettelvégsége a Templom-
ház nagytermében.

December 13-án, délután öt
órákor a vármegyeház díszter-
mében Dóczi Volt Iskolatársak
ünnepélye.

Pénteken este: Nemes róza.
Szombaton délután: Napsugár-
ka. Mikulásnap gyermekelőadás.
Szombaton este: Cigánybáró.
Díszelőadás.
Vasárnap délután és este: Ne-
mes róza.

Csokonai Színház

Pénteken C) bérletben
a Budapesten 150 előadást
megért

**Nemes
Róza**

Nagyszerű zenés vígjáték-
újdonosság bemutatója!

Halálra ítélte a Kúria a testvérgyilkost

Kukavszky János petróci su-
hanc, aki kamaszkora óta dolog-
kerülő életet folytatott és az ap-
jától örökölt földet néhány hó-
nap alatt elfecsérelte, az erdőszé-
len meggyilkolta baltával Mihály
nevű bátyját. Kukavszky a gyil-
kosság után hazament, nyugod-
tan elfogyasztott egy darab zsí-
ros kenyert, s megfürdött a Fe-
renc József csatornában.
Másnap kigyalogolt tetteinek a
színhelyére, bátyja zsebéből ki-
szedte pénztárcáját, óráját, majd

hazament, megborotválkozott, el-
ment billiárdozni, utána vonatra
ült és Újvidékre utazott. Itt két
napig dőszölt, elköltötte a báty-
ja zsebében talált pénzt. Ekkor
hazament, ahol letartóztatták.

Az újvidéki törvényszék a test-
vérgyilkost életfogytiglani fegy-
házra ítélte. A szegedi tábla ezt
az ítéletet megsemmisítve, köté-
lő halálbüntetéssel sújtotta. A
kúria most a halálbüntetést hely-
benhagyta.

**Közelesen meggyorsul a Hatvan-utcán
a villamosközlekedés**

Megírtuk, hogy a Debreceni
Helyierdekű Vasút abból a cél-
ból, hogy a villamos forgalmat
a Hatvan utcán is meggyorsí-
tsa, lényeges áldozatok árán
másik kiterőt épített a reál-
iskolai helyett. A Szepességi
utcai kiterővel, ha majd haszná-
latba veszik, lehetővé válik,
hogy a villamosok 10 percen-
ként közlekedjenek.

További terve a HÉV-nek,
hogy a végállomás előtt is vál-
toztat a mai kiterőtávon és

akkor már egészen nyolc pere-
re tudják leszorítani a villa-
mosok indulási időközét az
Arany Bika előtt.

Az új villamos kiterő mun-
kái még nincsenek teljesen be-
fejezve, de nem is sok van há-
tra s a minisztertől megkérték
a használatbavételi engedélyt.
Amint ez lejön — pár napon
belül várható —, akkor beáll a
gyorsabb villamos közlekedés.
Ugyanakkor felveszik a reál-
iskola előtti váltót is.

**Az OTI kétszeres táppénzt adott a tagoknak,
többbizbeni segélyeket pedig a tisztviselői
karnak**

Az OTI debreceni kerületi
pénztára is egy héten át az ak-
kor éppen táppénzes betegállo-
mányban levő tagjai részére ké-
tszeres táppénzt folyósította. A teljes
összeg és létszám még nem álla-
pítható meg pontosan, mert az
összegek folyósítása még ma is
tart, bár a kétszeres táppénz he-
te november 22-én kezdődött.

A tisztviselői kar is kapott
ajándékot. Elsősorban a jubile-
umi jutalmat adták ki, ennek

nagysága a szolgálati évek szá-
mától függött, kaptak beszerzési
segélyt és most december 1-én
kiadták a karácsonyi segélyt
azért, hogy már most vásárol-
hassanak.

A segélyeket nemcsak az ügy-
viteli tisztviselői kar kapta meg,
amelynek minden tagja rendki-
vüli buzgalommal látja el fel-
adatát és teljesíti szolgálatát, ha-
nem az orvosi kar tagjai is,
akik nagy szolgálatot végeznek.

**Érdekes számadatok a keres családi
háza gazdasági eredményeiről**

Két esztendeje már annak,
hogy a kormány a sokgyermekes
családok megsegítésére keres
családi házakat juttatott. A má-
sodik év befejeződven Debreceni
Dávid tollából értekes cikk je-
lent meg az Országos Szociális
Felügyelőség Szociális közlemé-
nye között, a Nép és Családvé-
delemben.

Megállapítja, hogy különösen
mezőgazdasági helyeken sok el-
ienvéleményt lehet hallani
amiatt, mert ezeket a családhá-
zakat nagy teleprek építik. Jo-
gossnak is tartja ezeket a vélemé-
nyeket, mert a családi keres há-
zakat eddig lakatlan területekre
építik. Ez a községek és városok
terjeszkedését jelenti, másrészt
nagy terhet rónak a közlekre a
közmvékekkel való ellátás tekin-
tetében. A négy száz négy százöttes
telek bekerítése mintegy 2200
pengőbe kerül. Viszont a kerítés-
re szükség van a családok közti
békesség megóvása és a barom-
fiak kártételeinek elhárítása vé-
gett. Helyesebbnek tartaná, ha
csak 200 négy százöttes teleket
vásárolnának, lehetőleg a község
közlemben és hegyközségi alapon
kertgazdaságot alapítanak. —
Példa is van rá, hogy sokkal elő-
nyösebb a különkert alapítása. A
kerteket egységes irányításra, a
kertetek egységes irányításra mel-
lett telepítik és szakszerűen ke-
zeltetik, közös alapon — ami pó-
tolja a tulajdonos szakképzett-
ségének hiányát, fokozza a ter-
més eredményt.

Igen érdekesek a keres csa-
ládi házak terméseredményeiről
szóló adatok.

Turkevény a múlt évben 450—
500 négy százöttes telekre 11 csa-
ládi ház épült. Vetőmagot is kap-
tak. A 11 család 2547 pengő ér-
tektü kerti terményt termelt. —
Ezzel szemben a családok évi
szolgáltatása, a gyermek kedvez-
ményt leszámítva 1462 peng. Te-
hát a kertgazdálkodás az évi
szolgáltatáson felül még 72 szá-
zalékkal több bevételt eredmé-
nyezett, amelyet szigorúbb irá-
nyítással, szorgalommal és ke-
vezőbb időjárás esetén még fo-

kozni is lehet.

Az eredményből megállapíto-
ták a családok szorgalmát és
hozzáértését is, jövőre nézve tud-
ják, kit kell ösztönözni a több
munkára, kinek kell tanácsokat
adni. Egyes családok között száz
százalékos terméseredmény elté-
rés is van.

Az adatok azt igazolják, hogy
igenis helyes a keres családház-
hoz juttatás, viszont ahol a helyi
adottságok kívánják, hegyköz-
ségben tömörült gyümölcsös tele-
pítése által lehet a hozamot fo-
kozni.

**Dénesfalvi Dinich Ödön
meghalt**

Dénesfalvi Dinich Ödön nyu-
galmazott kormánybiztos, volt
országgyűlési képviselő ma haj-
nalban 57 éves korában elhunyt.

Dinich Ödön egyik megalapí-
tója volt a magyar cserkészmoz-
galomnak s ő rendezte az első
magyar filmet; több filmjét ját-
szolták is. Főleg külföldi film-
gyáraknak dolgozott.

Aktív sportember volt. Az első
világháborúban két ízben meg-
sebesült s több vitézségi érme-
szerzett. Az októberi forradalom
előtt kapott első ízben politikai
megbízást: Friedrich István a
csehek elleni politikai propa-
ganda megszervezését bízta rá,
mint a hadügyi kormány meg-
bizottjára, erről a megbízatásá-
ról azonban elvi különbségek
miatt lemondott.

A bolsevizmus idején halálra
ítélték s csak a kommunista ura-
lom bukása mentette meg a ki-
végzéstől. Egyik megalapítója
volt a keresztény nemzeti párt-
nak.

A miniszterelnökségen, majd
a kultuszminiszteriumban a
filmgyekek országos előadójá-
ként teljesített szolgálatot. 1932-
ben ellenzéki programmal vá-
lasztották meg Ráckevény, 1931-
ben pártönkívülként kapott
mandátumot s később csatlako-
zott a kisgazdapárthoz.

**A gyémántsízü aranydiplomás orvos
temetése**

Nagy részvét mellett temették el dr. Szotyori Nagy Kálmánt

Csütörtökön délelőtt öszinte
részvét mellett temették el a Köz-
temetőben a kilencvenedik év
kúszóben elhunyt dr. Szotyori
Nagy Kálmán aranydiplomás or-
vost, a békebeli Nagymagyaror-
szág jőnévű orvosdoktorát.

A halottasház diszravatalozó
termében délszaki növények,
szinpompás koszoruk és csok-
rok között nyugvó koporsót meg-
hatottan állították körül a roko-
nok, egykori paciensek, tisztelői,
akik között ott volt beszerceba-
nyai Klein László ny. vezérör-
nagy, az Országos Orvosszövet-
ség képviselőjében dr. Budaházy-
Bruckner Ernő kir. egészségügyi
főtanácsos, dr. Loessl János
kórházi igazgató-főorvos, dr. Gal-
bory Sámuel főorvos, a Kollé-
giumi Diákszövetség részéről
Messter István MAV felügyelő,
dr. Nyáry Béla ny. főgimnáziumi
tanár, Penyigei Dénes gazd.
akad. tanár, Horvay Róbert ny.
igazgató, dr. Kardos Albert ny.
igazgató, Popovits Gyula vada-
szati felügyelő és sokan mások.

A református temetési szertar-
tást Révész Imre püspök vége-
zte, emelkedett szellemű, meg-
ható imával bucsuztatva el a
megboldogultat.

A szertartás végétől négy-
lovas gyászhintóra helyezték a
díszművű fekete érckoporsót s
megindult a menet a sírhely felé.

A nyitott sírnál dr. Hollóssy
Andor egészségügyi tanácsos
mondott szép és lelkeshangú bu-
csuzbeszédet a következőkben:

— A magyar orvosi kar es an-
nak debreceni kerületi kamará-
ja nevében mondok utolsó isten-
hozzádat — a magyar orvosi kar
nesztorának — háromszéki szo-
tyori Nagy Kálmán aranydipló-
más orvosnak.

Kálmán Bányánki En nem
bucsuzni jöttem. Hiszen Ten-
magad is egy áldozatos hosszú
életet át hirdeted, hogy nincs
elmulás, hogy a halál nem je-
lent megsemmisülést, hogy a ha-
lál is újjászületés, az örök élet
kezdeté.

— Az isteni Mindenhatóság
olyan patriárkalis korról áldott
meg, amely a magyar orvos tör-
ténetében alig ismert. Hiszen a
magyar orvos sorsa nemcsak
magyar sors, de magyar orvos-
sors is. Elégni a szenvedő ma-
gyar iránti szeretetben, feláldoz-
ni magunkat a szenvedő magyar
fajdalmainak enyhítésére, köny-
nyeinek letörlesztére. A Te sorsod

**Tudományos ülés
az Orvosegyesületben**

A debreceni Orvosegyesület
csütörtökön tartotta XIX. tudomá-
nyos ülését a belklinikai tan-
termében. Az ülésen Fernet Béla
belgyógyász professzor elnökölt.
Az első előadást Jakovich László
professzor tartotta „Hirtelen ha-
lált okozó akut hydronephrosi-
s” címen. Kimutatta, hogy a vese
óriási mértékű tágulását és teljes
elpusztulását a hólyag diverticu-
luma okozta. A második elő-
adást Máté Konrad a belklinikai
tanársegéde tartotta „Az elektro-
kardiogram munkakisérletben”
címen. Előadásában vettett
elektrokardiogramokkal ismer-

**Szerelmem az első látásra
— számokban**

Egy francia újság mulatságos
és tanulságos kísérletet vezetett
elavásával. Egy fiatal hölgyet és
egy jó kinézésű urat száz-száz
hölgynek és urnak azzal a fel-
szólítással mutatott be, hogy
mindegyik adja meg, hogy mire
tekintett először a másik nem
képziselőjén. Ezen az alapon az
újság számokban is kifejezhető
felvilágosítást kapott arra a ker-
desre, hogy ann sokat emleget-
tett első pillantás, mire irá-
nyul. A hölgyek érdeklődése a
következőképpen oszlott meg: 29
százalék először a szemére és

is magyar orvos sors volt és csak
Isten különös kegyelme engedte
tovább élned.

— Pályafutásodat abban az
időben kezdted, mikor ez ország
minden európai államot meg-
előzve örök magyar dicsőséggel
megalkotta az 1876. évi XIV tör-
vényekkel, minden idők legto-
kéletesebb egészségügyi törvé-
nyét. Te is bátor harcosa voltál
az új kornak, merész hirdetője
az új eszméknek. Előted állott
a nagyobb dicsőséget és hírnevet
nyújtani tudó egyetemi pályá-
de Te a magyar falut választot-
tad. Erested, hogy a magyar élet
fájdánokai korai virághullása a
magyar végeken a legkétségbe-
ejtlőbb. Elhatározásod idején a
falusi orvos sorsa még magara-
hagyottabb, még apostolibb volt,
mint napjainkban.

— Milyen csodálatos ajándéka
az Istennek, hogy e sirhantnál
az elválás feletti fájdalom köny-
yein kívül nem nyílnak
panaszra az ajkak és nem na-
latszik a soha választ nem ka-
pott „miért?” Itt most egy cso-
dálatos munkáselettel megad-
tolt magyar orvos, egy nemis
harcat megharcolt — pihe-
ment — öreg harcos örök álma-
nak vagyunk éber őrzői.

— Arany diplomát kaptál től-
ünk, hogy a gyémánt diplomát
már nem nyújthatjuk át, ne jár-
jon senkinek. Gyémánt volt a
szíved, amely a szenvedő ma-
gyar életek sötét éjszakájában
mindig pazarul szórtá magá-
ról ragyogó melegséget, szeretetet.
Szeretted, barátaid,
betegeid szívében ebből a szer-
tekből építettél magadnak örök
emléket.

— Tudjuk, hogy most az igaz-
ság koronájával megkoronázva,
tovább munkálkodol egy nagy
beteg, egy nemzet gyógyulásáért.
A legfőbb Orvos oldalán imádo-
zol éretünk.

— Mi pedig megfogadjuk ta-
nácsaidat, beesszük az orvosoa-
got bármilyen keserű legyen is
az, megfogjuk egymás kezét sze-
gény, beteg árva magyarok. Á-
ldozatos életedet oda állítjuk
minden idők orvosának követen-
dő példaként. Ne csak üres szó
legyen ajkunkon, de hitvallás a
viszontlításra!

A mélyhatású beszéd után örök
nyugalomra helyezték a békes-
és boldog korszak egyik utolsó
tanújának földi részét.

tette azokat a változásokat mely-
lyek a szívműködésben beállnak
izommunka, pl. lépcsőn való jár-
rás után. A szívműködés jószágát
a nagyobb feladatokhoz való tö-
kéletes és gyors alkalmazkodás
bizonyítja. Kimutatta a szívizm-
működését érzékenyebben ré-
gisztrálja az elektrokardiogram
illetve jobban lehet megismerni a
szívműködést akkor, ha meghá-
tározott izommunka végzésé-
nyel folyamatosan vizsgáljuk a szív-
működés által kiváltott elektro-
mos áramokat. A modern szív-
vizsgáló módszerek a klinikai
megfigyelésekkel egybe vetve a
diagnózis felállításánál igen nagy
segítséget jelentenek.

szájára, 28 a galléra és nyak-
kendőre, 13 a díszszekendőre, 5
a hajra, 8 a cipőre, 6 a ruhára,
bástra, 4 a nadrágvásalásra és 1
a kabát állására irányozta tekin-
tetét. A férfiak közül 21 szá-
zék a lábakra, 19 a szemekre, 4
a szájról, 9 a cipőre, 9 a hajra,
6 a csipőre, 6 a nyakra, 5 a ke-
zre, 4 a derékra és 2 a kékita-
kára volt kíváncsi.

Szófia, december 3. (NST.)
A bolgár vezérkar közölte, hogy
szerdára virradó éjszaka egy is-
meretlen nemzetiségi repülőgé-
p repült át Bulgária egy részét.
Az illető területeken légi riadó
volt.

Játékszerzők

Irtta: RHÉDEYNÉ SZEKÉR ÉVA

Sétálgatok a bájos villanegyed épületei közt... Betévedtem egy idegen udvarra... Telistele volt egyik része játékszerrel. Mo-soyogom kellett a látottakon, Pompás játékvásút, szemaforról és minden elengedhetetlen forral és minden kellékekkel ellátva, nagyvasúti kellekekkel ellátva, nagyobb homokdomb, oldalán szabályos lövészárkokkal, benne „honvédek”, majd lángszóró tankok, meg a többi háborús „kellekek”. Valahogyan nem is vágytunk ezekre. Megelégedtünk szép fehér papírpákkal, kisvasúttal, meg egyik gittből gyúrt „rézbőrűvel” — De ma már 1942-t írunk és talán a pályababák ágyában is megjelenik a repülőgép süvítő teste, amint szelíden mosolygó angyalkák helyett előbukkannak az égből kékjéből.

Ektelen indiánüvöltésre lettem figyelmes. A ház irányából két gyermek vágatott ki, teljes harci díszben, még apró gázlárcsót is viseltek... Majdnem elütöttek. Sietve álltam félre. Azonban elfelejtettem tovább összpontosítani figyelmemet, annyira zavarba hoztak a látottak: az egyiknek pirosmasnis copfocska kandikált ki sisakja alól, míg a másiknak aranyfülbetűt csillantott meg a hanyatló nap sugarai... Igen: két kisleány játszott cunyi hadi holmival... Végre ők is észrevettek... Beszélgetni kezdünk egy perces méla szemlélődés után, amellyel a gyermekek szemügyrevettek. A nagyobbik leereszkedő mosollyal végignézett, tudom — szót — hogy a néni nem érti miért játszik mi lánylétünknek háborúsdi, hát megmagyarázom: ma már nemigen van különbség férfi és nő közt, tudja, a villamoson is nénik lyukasztják a jegyet meg édesanyámnak reggel a tábori lapot, amit édesapám ír, egy postásruhás néni hordja ki. Mert apa kint van a harctéren és védj a hazát, meg minket meg magát is persze, hiszen azt mondta, mikor elment, hogy ő mindenkit véd. Mi bátrak vagyunk, mint édesapám, aki harcol az ellenséggel, s tudjuk, hogy minden épkéz láb emberre szükség van; szeretnénk mi is használató embereké lenni, ha megnövünk! En jövőre megyek iskolába, de már olvasni tudok. Az újságban mindig megkeresem ahol az van írva: „Pro Patria” és ha nincs ott apukám neve, akkor boldog vagyok nagyon és olyanok angyalkákkal álmodom, mert ismerem azért én az angyalkákat is, amiért tankokkal játszom? Szemében fűlesillan valami fényesség. A mindjobban növekvő félhomályban nem lehet látni, mitől csillog ez az ártatlan gyermekszem és az anyém is homályos egy kicsit.

Egy pillanatilag esond van. A gyermek messze kutatva keres valamit az égből. — Lassan mondja, miközben kis kezét imára tévednek: Megígértük egymásnak édesanyámmal, hogy mindennap főzünk az égre, mikor már kellenek látszani a csillagok és megkeressük a „Gün-cölszekeret... mert én még csak azt ismerem. Így találkozunk mi mindennap. Nagyon-nagyon sok női gyöngédség rezdül lágy gyermekhangján és lába alatt a „hadszintér” lassan teljesen elmosódik az udvar sötét csendjében...

Es most siesen haza néni, mert kezdődik az elsötétítés, szóra prózai szigorral és komolyan uéz műkarórájára, amely a délután öt órai homályban is fél 9 óras elsötétítést mutat. Elmegyek Nincs több keresni-cálom a gyermekek és játéksze-reik között. Mert levontam egy végső következtetést: minden időnek meg van az a különbsé-

ge, amely felnőtt és gyermek közt fennáll. Minden felnőtt megkapja előbb-utóbb: „te ezt nem értheted, mert te régimódi vagy!” Csak nem ezekkel a szavakkal talán, hanem egy ud-variasan szánakozó tekintettel, vagy egy leereszkedő magyará-zattal. Mi is mosolyogtunk azon, hogy Nagynya nem tudta telje-sen megérteni miért teszünk a hajunkba tarka tollakat és miért gubbasztunk órákhosszat a fák tetőjén gittből gyúrt „vörös rézbőrűket” szorongatva?... Ezt mondtuk: „te ezt nem értheted, mert te régimódi vagy!” És most ránkéz egy kisleány és jóindulatúan magyarázza: tudja néni, ma egyforma a férfi és a

nő, ma minden épkéz láb emberre szükségünk van, mi is használató emberek akarunk lenni, ha megnövünk. És az újságban megkeresi azt a kis feketekere-tes rovatot, amelyben ez áll: „Pro Patria!” Emberek és tapasztalatok egy-aránt semmineklátszó kis lánc-szemek az Élet végtelenné tűnő láncolatán. Önkéntelenül arra kérem a jó Istent, az a kisleány ne találja meg édesapja nevét soha abban a szomorú kis rovatban és min-den este álmodjon angyalkákkal, mert legutóbb boldogság azért mégis: gyermekeknek lenni, gondatlan vidám gyermeknek

Megkezdődött a valorizált hadikölcsönkötvények kiadása

A Pénzügyi Központ megkezdte a valorizált hadikölcsönkötvények kiadását és már számos értesítést küldött ki, hogy a hadikölcsönkötvénytulajdonosok átvehetik az új valorizált kötvényeket. Elsősorban a kisebb címleteket adják át az érdekelteknek. Ezen a héten, kedden már a tőzsdére is bevezették a kötvényeket, amelyeket hivatalosan 1942. évi 3 százalékos törleszté-

ses államadóssági kötvények-nek, neveznek. Az új kötvények bemutatásra szólnak s 25-50-100-500 és 1000 pengő a névérték-kül. A 100.000 koronát meghaladó hadikölcsönkötvénytulajdonosok-nak a Pénzügyi Központ most küldte szét a körlevelet, hogy igazolják, vajjon a másod-ik zsidótörvény értelmében zsi-dóknak tekintendők-e.

A harctérről is érkezik adomány a kollégiumi akció javára

A kollégiumi felsegítési akció-ra a Debreceni Protestáns Lap-ban közölt részletes nyugtázások szerint befolyt november 4-ig 120.000 P, a különálló alapítvá-nyokkal együtt 134.000 P. A mai napon egy megható tá-bori postai levelezőlap érkezett, amelyben a dr. Veress István nyug. tanítóképző-intézeti igaz-gató nevére gyűlt alapítványra 32 P-t küld a tanítóképzőintézet egyik hálás növendéke, aki a harctéren sem felejtkezett meg a Kollégiumról s a következő szép levelet küldte a Kollégium igaz-gatóságához: »Aki valamikor a debreceni

református Kollégiumnak diákja volt, az azt többet elfelejteni nem tudja. A legnehezebb viszonyok és körülmények között is hálal-tal szívvel gondol erre az intéz-ményre. En is tanítványa voltam s most a harcok zajából küldöm soha le nem róható hálámnak csekély töredékét és innen kérem a jó Is-ten gazdag áldását a debreceni református Kollégiumra, hogy ne-mes és magasztos hivatásdát mindaddig betölthesse, míg ma-gyar él a Kárpátok medencéjé-ben.» Kurucz Gyula ref. ig. kan-tortanító.

A háborús táplálkozásnak jó oldala is van

Jánossy Gyula tanársegéd érdekes előadása az Időszervi egészsé-gügyi kérdésekről

Talán még a megszokottnál is nagyobb érdeklődés mellett tar-totta meg dr. Jánossy Gyula volt egyetemi tanársegéd, intézeti or-vos előadását a Dóczy elemi is-kola szülői értekezletén. Gazdag anyagot ölelt fel, nagy-szerű tanácsait a jelenvolt szülők nagy figyelemmel hallgatták. Előadása első részében a tiszta-ságról beszélt. Bármilyen nehéz is a mai nehéz szappan beszer-zési lehetőségek között, de kettő-zött figyelmet kell fordítani a gyermekek tisztántartására. His-szen a háborúval szinte karöltve járó járványos betegségek ellen a legfontosabb fegyver: a feltétlen tisztaság. S ezt gondossággal, s fáradtsággal még szappanpótló-s anyagokkal is el lehet érni.

növésű, mint a régebbi. A szű-kobb táplálkozás jobb étvágyat csinál, s a jó étvágyal fogyasztott egyszerűbb és vitamindús ételek jobban táplálják a mai gyermekeket. Ahol némi hiány mu-tatkozik, lelményességgel, szere-tettel az is át lehet hidalni s más bővebben kapható anyagok-kal pótolni.

A jelen voltak sok kérdéssel fordultak a nagy tudású előadó-hoz s mindenki megkapta agdó-dó kérdéseire a megnyugtató vá-laszt. Szele Paula igazgatónő köszö-nete meg az előadónak nagy tet-szesséssel fogadott előadását s fel-hívta a jelentkezők figyelmét a vitaminkonyha hasznos működé-sére is.

Tűzérkek Borbála-ünnepé Debreczenben

A debreceni tűzérkek az idén is hagyományos keretek között ren-dezik meg védőszentjének, Szent Borbálának névünnepén. Bor-bála-ünnepélyét. Az ünnepély ma délelőtti 10 óra 20 perckor kezdő-dik. Előzőleg 8 óra 30 perckor ünnepélyes szentmise lesz a csap-pókeri róm. katolikus kápolná-ban.

Azután a járványos betegsé-gekről, felismerésükről, a gondos és elővigyázatos elkülönítéséről a betegeknek beszélt. S a legna-gyobb óvatosságra intette a szü-lőket, különösen a sarlach beteg gyermekek gondozása tekinteté-ben. Végül a mai háborús táplálko-zásról szólt. Kiemelte ennek tag-gadhatatlan jó oldalát: a sok nő-vény és földfőzelék fogyasztás következtében alig van sápkóros, vérszegény gyermek, sőt az új generáció jobban fejlett, nagyobb

Itt az új menetrend a Déda-Szeretfalva vasút megnyitásával kapcsolatosan

Szombaton délután egy óra-kor nyitják meg ünnepélyesen a Déda-Szeretfalva vasútvonalat. Ezzel kapcsolatban megváltozik a menetrendnek ezzel a vonallal összefüggő része. Az a személy-vonat, amely Máramarossziget-ről ment elágazással Désig, most megy a szeretfalva-dédai vona-lon egészen a határig. Ennek menetrendje a következő lett: Budapestről indul 18 óra 05

perckor, Debrecenbe érkezik 22 óra 31 perckor és innen tovább indul 22 óra 41 perckor. Ellenirányból Debrecenbe ér-kezik 4 óra 37 perckor, innen tovább indul 4 óra 47 perckor és Budapest nyugatira érkezik 9 óra 25 perckor. A vonal ünnepélyes megnyitá-sára a miniszterelnök és más előkelőségek két különvonattal mennek le.

Arzén került a lisztbe

Felboncolták az arzénmérgezés tüneteiben meghalt nagycseréi földművest

Hírt adtunk már arról, hogy a debreceni klinikára mérgezéssel beszállították id. Hornyák István 44 éves nagycseréi földművest, fe-lelőségét és két gyermekét. A föld-műves meghalt és elrendelték a felboncolását. A boncolást meg-fartartották és a hullarészeket fel-küldték az országos vegyvizsgá-lóhoz, hogy megállapítsák mi-lyen méreg került a szervezetbe. A gyanyu szerint a lisztbe, il-letve a kenyérbe került az arzén és ugye ette meg a család. A földműves feleségének és két gyermekének állapota még min-dig súlyos.

A férjhiúséget elővarázsoló cigány-asszonyok garázdálkodása Hajdúsámszonban

Hátgerincsorvadást ígérték annak, aki nem fizet a jóslásért. — Két ravasz cigányasszonyt ke-resnek a csendőrök. A két cigány asszony Hajdúsámszonban jelent meg a napokban és végig járták a házakat és jósoltak, kuruzsol-tak és a hiszékeny emberektől sok pénzt, élelmiszert szedtek össze. Az a gyanú, hogy a két cigányasszony Debrecenből ment Hajdúsámszonba, hogy megszédje magát az emberek ostobaságá-nak jóvóitából.

a Nagy Jánosné jól bevált fe-nyegtetést és hasonló eredményt értek el. A gazda átadta kész-pénzt 85 pengőt amelyért pedig a feleségének akart cipőt vásá-rolni. Átadta az aranyóráját lánc-cát is csak hogy megmentse a cigányasszonyok a hátgerincsor-vadástól. — Ezt már okosan tette — mondották megbékélve a cigány-asszonyok mégis jobb egy kicsit áldozni mint orvosra patikára költeni és ráadásul szenvedni is, mint a kutya.

Szélhámosságalk sorából né-hány eset: Nagy Jánosné házá-hoz is bekopogtak a szapora szó-val ígérték, hogy jövetelük a szerencsét jelenti és ha elszalasztja az alkalmat, soha az életben nem lesz szerencséjük s mostoha sors ver a koporsóig.

A két asszony becsapta még hasonló módon Hajdú Gábornét, Nagyházi Ferencét és másokat is, majd a falu végén két cigány férfival találkoztak és elhagyott a községet. A családok között hamarosan híre futott a két ci-gányasszony szereplésének és né-hány óra lepergése alatt a rászé-dett emberek rájöttek a „csuf-ságra”, amely velük megesett és a csendőrségre mentek panasza-ra. A járőr elindult, de a cigány-asszonyokat elfogni már nem tud-ták. Pontos személyleírás van a szélhámosokról és így hamarosan kézrekerülnek.

— A mai szerencsés napon — mondotta az egyik cigányasszony még azt is biztosítani tudjuk ma-gának, hogy férje hiúsége állandó legyen és magát ne hagyja cser-ben soha!

Nagyné kapott az ajánlaton és megkérdezte, hogy mit kérnek cserébe a varázslatért. — Magának derék asszony, — volt a szemtelen válasz — hetven pengőért biztosítjuk férje hiúsé-gét.

Nincs több pénz a háznál csak tíz pengő, annyit adok. — No, ha magának csak tíz pengőt ér egy férjhiúság, hát ak-kor magára hagyjuk, de ne ben-rünkelt szidjon, ha túlnéz az ura rövidesen a házon. Lesz gondunk hogy megsirassa ezt a napot, melyen a szerencséjét lökte ki az ajtón, rongyos hetven pengő miatt.

A cigányasszony fenyegetése megriasztotta a hiszékeny asz-szonyt. Lehúta újjáról arany-gyűrűjét, ráadásul adott még öt kiló lisztet is, csak hogy férje hiúségét biztosítsák részére.

A két cigányasszony a jól si-került család után betért egy po-hár tejet kérni Csire János házá-hoz, akinek elmondották, hogy jövetelük tulajdonképpen célja az, hogy megnézzék jó helyen jár-nak-e, mert úgy tudják a varázslat-ból, hogy Csire urat a hátger-incsorvadással a klinikára viszik a napokban s ott gyöttrődik majd szörnyű kínokban.

Csire urat igen meglepte a cigányasszonyok jóslása, mert tényleg bántotta a derekát a fájdalom, nem a gerincsorvadás ugyan, hanem a reuma. Riasztó jeleink azonban éppen elég volt, a ravasz cigányasszonyok ígérték, hogy segítségére lesznek és eltá-voztatják a lassú, de gyötrelmes betegséget, csak fizesse meg a „tudományukat”. Csire uram ígért pénzt, de keveset. A cigány asszonyok nyomban rátámadtak.

— Mit gondol majd bagóért küzdünk a rossz szellemekkel a maga rozoga gerincéért! Más he-lyeken egy-egy ilyen jóslás és megakadályoztatásért 400-500 pengőt is fizetnek. Csire házánál is megjártassották

A Kántus ifjúsága most ke-gyelettel emlékezik meg hajdani nagy barátjáról és most, a 100. évforduló alkalmából dallal em-lékezik meg róla, akit 100. év előtti elődei is ezzel ragadtattak el és emlékére vasárnap délután az Oratóriumban 4 órai kezdet-tel rendezi meg Thököly Száva emlékünnepejét, amelyre min-denkit szeretettel hív és vár.

Mikulási ajándék
Bőr István
késztyűs és divatüzletéből Ferenc J. út 20. (Városháza épület)
Késztyűk, retikülkülönlegességek, divat-cikkék, női fehérneműek, csipőszoritók, melltartók, haskötők nagy választékban

HIREK

DOLGOZSIASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszerárak éjjeli szolgáltatása november 28-án reggel 8 órától, december 5-én reggel 8 óráig: „Nap” Piac u. 1. telefon: 27-73. „Aranygyöngy” Kossuth u. 8. telefon: 24-96. — „II. Rákóczi” Miklós u. 55. telefon: 23-43. „Sztankay” Szent Anna u. 64. sz. telefon: 25-58. szám.

Felhívás

Felkérem a város közönségét, hogy a Kormányzó Úr Öfóméltósága nevenapja alkalmából, folyó évi december hó 6. napján, vasárnap házaikat nemzetiszíni zászlóval lobogózzák fel.

Polgármester.

— Kormányzó Urunk Öfóméltóságának névnapja alkalmából, december 6-án délelőtti 10 órakor a Nagytemplomban hálaadó és könyörgő, igehirdetési istentisztelet tartanak. Erre az összes hatóságok, testületek és intézmények vezetői hivatalosak lesznek.

— Ma nyílt meg D. dr. Revész Imre püspök a Péterfia-utcai egyházközség karácsonyi vásárát pontosan délután félnyolc órakor a Kálvin-tér 5. szám alatt a Baltazár-teremben.

— Ferenc-napja volt tegnap ez alkalomból a városházán sok gratulációt kapott Kiss Ferenc irodagazgató, aki a közéleti hivatalnál teljesít szolgálatot és Kiss Ferenc főpénztáros, akit a házipénztárban üdvözöltek. Galamb Ferenc ipartestületi elnököt is nagyon sok iparos kereste fel szíves gratulációkkal, sőt a Kereskedelmi és Iparkamara tisztikara is Pleskó András lítkár vezetésével küldöttségileg fejezte ki a kamara jókívánságait az Ipartestület elnökének. A rendőrségen dr. Nagymajtényi Ferenc rendőrfelügyelőt keresték fel számosan jókívánságokkal névnapja alkalmából.

— Tóth György rokkant honvéd és neje nászajándékára újabb adományoztak: Boruzs Józsefné, (Apaffy u. 28.) 5 P, Erdei Ferencné (Apaffy utca 28.) 2 P, Arany Juliska (Apaffy u. 28.) 3 P, Kiss Jenőné (Apaffy u. 28.) 1 P, Botos Józsefné (Apaffy u. 28.) 1 P, Gombos Sándorné (Apaffy u. 28.) 1 P, Szöllösi Katalin (Apaffy u. 28.) 50 fillér, Bándi István p. ü. altiszt (István út 56.) 2 P, Nagy József örvezető (Ménrtó u. 4.) 2 P, Hajdú Ferenc (Szepességi u. 51.) 2 P.

— Bankszünnep. A debreceni pénzüntézetek december hó 7-én — hétfőn — Szepiőten fogantatás ünnepnapját megelőző napon, teljes bankszünnapot tartanak, tehát váltópénztárait is zárva tartják.

— A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon a Déri-múzeumban ma, pénteken délután 5 órakor dr. Szabó Árpád egyetemi ny. rk. tanár folytatja a már megkezdett kiűnő előadását „Homérosz világáról”, 6 órakor pedig dr. Boldisár Kálmán ny. városi főjegyző, Debrecen város múltjának nagyérdemű kutatója tart előadást a „Magyar falu múltjáról”. Tudjuk, hogy a legújabb irodalomban nagy az érdeklődés a parasztság iránt, ez a falukutatásban, a népi kultúra és a népi életforma tanulmányozásában nyilvánul meg. Az előadás ezen időszakra kérdéshez nyugtérdekes és értékes adalékokat. Belépődíj nincs.

— A Faluszövetség most tartotta közgyűlését, amely újból Mayer Jánost választotta meg a szövetség elnökévé.

A külsőségen is sokan nem sötétítenek kellően, — a kihágási bíróság szigorú ítéleteket hozott

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság vonta felelőségre a tegnapi napon azokat, akik ellen külsőségi területeken elkövetett légoltalmi kihágások miatt a csendőrség tett feljelentést. Dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos, mint kihágási bíróság az elsötétítési rendelkezéssel kapcsolatos kihágások miatt Tardi Sándor Tegez u. 70. szám alatti lakost, Tóth Mi-

hálné Barczaság utca 48. sz. alatti lakost, Szathmáry Péterné Tegez utca 60. szám alatti lakost, Liptai István Barczaság utca 31. szám alatti lakost, Kovács József Torockó utcai lakost, Marozsán János Barczaság utca 28. szám alatti lakost 2-2 napi elzárásra. Székely István Hatvan utca 6. szám alatti lakost 50 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Szerelmi bánatában föbelőtte magát egy fiatal asztalossegéd

Ifj. Papp András 19 éves asztalossegéd Bellegel 310. szám alatti lakos a délutáni órákban lakásán édesapja forgópisztolyával föbelőtte magát. Az életlent fiatallembert eszméletlen állapotban, vérző fejjel találták a lőrés dörrénésére berohanó házbeliek. Ertesítették a mentőket, akik a sebészeti klinikára szállították ifj. Papp Andrást. Az öngyilkossági kísérletről jelentést tettek a debreceni rendőrségnek és tegnap délelőtt dr. Nagymajtényi Ferenc rendőrfelügyelő megkísérelte ifj. Papp András kihallgatását. Állapota

azonban rendkívül súlyos, egyetlen pillanatra sem tért eszméletre, így nem lehetett kihallgatni. A délelőtti órákban ifj. Papp Antal állapota válságosra fordult és tegnap délelőtt anélkül, hogy egy percre is eszméltre tért volna, meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy a fiatal férfi szerelmi bánata miatt vetett véget életének. Az ügyészség tekintettel arra, hogy bűncselekmény nem történt, az öngyilkosság kétségtelen, megadta a temetési engedélyt.

— A Debreceni Olaszbarátok Monty Köré folyó hó 9-én, szerdán este 6 órai kezdettel a Pál-söröző omeleti különszobájában összejövetelt tart. Mivel a kör célja az olasz kultúra ismeretének terjesztése és a magyar-olasz baráti kapcsolatok ápolása, olyanokat is szívesen lát tagjai sorában, akik olaszul nem tudnak. Összejöveteleire pedig szeretettel hívja és várja Debrecen társadalmának azokat a tagjait is, akik bár a körnek nem tagjai, a kör célkitűzései magukévá teszik. Az összejövetelek programján olasz tárgyú előadások és barátságos eszmecsere szerepelnek.

— Ki akar diplomáciai pályára lépni. A Külügyi Intézet elnöke ezúton hívja fel mindazokat a magyar ifjakat, akik a diplomáciai pályára törekvenek, vagy oly hivatást szándékoznak vállalni, ahol teendőiket állandó külföldi kapcsolatok lebonyolításával kell ellátniuk, vagy gyakran kell külföldi ténnyezőkkel összeköttetésbe lépniük, jelentkezzenek a Külügyi Intézet által folyó év december 10-től 1943 május hó 31-ig terjedő időben rendezendő Diplomáciai Előkészítő Tanfolyam hallgatására. A tanfolyam a külpolitika, a külgazdaság és a külfölddel való érintkezés szakismeretét nyújtja. Felvétele tekintetbe jöhetnek azon a szükséges általános műveltséggel és nyelvtudással rendelkező keresztény fiatallemberek, akik tudori oklevéllel bírnak, vagy legalább is valamelyik hazai egyetemen abszoluóriumot nyertek, illetőleg három alapvizsgájukat letették. Jelentkezés hétköznapokon 10-13 óra között a Külügyi Intézet elnöki hivatalában: Budapest, I. Úri-utca 56.

— Zsidó írók könyveit nem szabad árusítani Párisban. Az intézkedés következtében egy árverésen, melyet a napokban tartottak, Maurois, Nemirovsky és Israel Zangwill műveit kivonták az árverés alól.

— 265 grammra emelték fel a belgrádi kenyérfejadagot december 5-től kezdve 150 grammra.

— A vizes tejet drágán adta Kalmár Imréné fancieskai asszony és ezért a bíróság elé állították. A vád szerint a tej, melyet eladott, 47 százalékban volt vízzel keverve. A hivatalos árnak több mint a kétszeresét adta. A tárgyaláson azzal védekezett, hogy nem ő a hibás, hanem a borjú. „Nagyon kiszopta az anyját” — mondotta a vádlott és a fejére csak a vizes tej maradt. A bíróság bizonyítva látta a vádat és elítélte az asszonyt 300 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet nem jogerős.

— A Csapó-utca-köztemetői vonalon december 4-től, péntektől kezdve az utolsó kocsi a köztemető főbejárata 16 óra 28 perckor, a Kassa-út kapu előtti megállóhelytől pedig 16 óra 32 perckor indul. Közüljük továbbá, hogy az ezután a járat után közlekedő kocsik további intézkedésig 18 óra 58 perckor már csak a Kassa-út végén a kanyarig közlekednek. Az utolsó kocsi tehát a Kassa-út végétől 18 óra 58 perckor indul. A Debreceni Helyi Vasút Rt. üzletgazgatósága.

— Egy örök megmérgezte betegársait az oregoni Salem levő örültek házában. Valamennyi ápolat leveles mérget kevert és 470 ápolat egy napról a másikra megbetegedett, 46-an meg aznap meghaltak.

— Motorüzemanyagot állított elő vízből egy portugál vegyész. Egy vegyszer segítségével a közönséges víz alkalmas motorüzemanyagnak. Ezt a titokzatos anyagot feltalálójá hidrolinnak nevezték el.

— A nyomorék asszony beteg-tolókosijára érkezett újabb adományok: Mezei Ilonka (Kölcsény-u. 6) 2 P, Bándi István (István-út 56) 2 P, Csafordy Ferenc (Rothermere-u. 21) 2 P. N. N. 4 P.

— Tízévi feyházra ítélték Varga István 37 éves csolnoki bányász, mert megfojtotta feleségét. A tárgyaláson elmondta, hogy rossz házasságot kötött és egyik civakodás alkalmával felesége az ő édesanyját szidta. Efelletti felháborodásában letépette majd megfojtotta az asszonyt.

Egy nyakleves a jól sikerült ugrásért

Nem mindennapi jelenetnek voltak a tanui annak a villamosnak az utasai, akik a Poroszlai uti megállótól a városba mentek. Az este már leszállt. A perronon egy 65 év körüli öreg ur állott az ajtó közelében. A villamos megindult s egyszerre csak felpattant a már jól mozgó kocsihoz egy 14 éves diák. Az öreg ur dermedten nézte, nem zuhan-e vissza. Az ugrás sikerült. A következő pillanatban szelíd atyai nyakleveset helyezett el a vakmerő fiu arcán.

— Jó szüleid otthon aggódva várnak haza és remélik, hogy ép testtel kerülsz vissza. Te pedig kockáztatod könnyelműségeddel, hogy a villamos levágja a lábaidat. Ha sietsz, miért nem a megállóhoz sietsz, ha pedig ráértél és azért nem szaladtál idejében, akkor várd meg a következő villamost.

A fiu meglepetten nézett az öreg urra, de nem szólt semmit. Magában igazat adott neki s csendesén helyet foglalt a kocsihoz, melynek utasai nagy helyességgel vették a kézzel is kifejezett atyai intelmet.

Bizony jó lenne, ha a szülők otthon naponta intenek és megígértetnek gyermekeikkel, hogy a mozgó kocsiról sem le, sem a kocsi fel nem ugrálnak. Akármilyen ügyesnek hiszi magát az ember, az a pár másodpercnyi időnyereség nem éri meg a láb vagy kéz kockázatát.

— Rögöntető bíróság elé került Lakó Nagy János, a gyilkos kolozsvári pékség, aki Kassán hat pisztolylövéssel megölte ideálját, Róza Magda kolozsvári leányt.

— Hogy alakul a szaloncukor ára. A hivatalos lap tegnapi számában közlést tett a szaloncukor árának szabályozásáról. Az úgynevezett konzum szaloncukor legmagasabb gyári ára kilónként 4 pengő, a luxus szaloncukor pedig 6 pengő. A nagykereskedők a beszerzési árhoz 5 százalék, a kiskereskedők legfeljebb 25 százalék bruttó hasznót számíthatnak hozzá. Az idei karácsonyi idényben a gyárak az általuk gyártott szaloncukormennyiségnek legalább negyötöd részét a konzum szaloncukorra megállapított 4 pengős árral hozzák forgalomba.

— Bátorkeszi Kiss Sándor temetése. Nagy részvét mellett temették el a csüörtökön délután bátorkeszi Kiss Sándor szakiskolai oktatót, aki katonai szolgálat teljesítése közben szerzett betegségében halt meg. Nagy számban megjelentek a temetésen az elhunyt jóbarátai, a debreceni felsőipari szakiskola tanári kara és tanulói, a máramarosszigeti szakiskolát küldöttség képviselte a temetésen. A ravatal felett Ferenczy Károly lelkipásztor mondott szép imát. A sírnál Frimmer Pál felsőipari iskolai főoktató az iparoktatás tanári és oktatói kara nevében. Volenszky László a máramarosszigeti ipariskola tanácselnöke nevében, Bányai József mint volt tanítvány a máramarosszigeti diákság nevében mondott búcsúbeszédet. A beszéd után elhaltolták a koporsót. A fiatalon elhunyt Kiss Sándorban Kiss Géza jelenleg békéscsabai rendőrfelügyelő testvérét gyászolja.

* Dr. Meszner Károly leszerelve, orvosi rendelését újból folytatja.

* Lobogózzuk fel házaikat! Kész zászlók, lobogók, címerok, rúdák minden méretben Pethő kézimunka, díszműára szakipárában, Szent Anna-u. 10-12. Telefon: 32-41.

Ha feldobom fehér

Ha feldobom fehér,
Ha leesik fekete.
Meggugjam, hogy mi az?
Hát kacsapecsenye.

Ha feldobom sárga,
Ha leesik drága,
Tökre gondolt komám,
Nem pedig tojásra.

Ezt eszik az utcán,
Ezt eszik a téren,
Adának-e nekem?
Adának-e nekem?

Polgár Gyula.

— Harmincegy gyermek apja egy Frans Duchanek nevű gazda, aki Petschim protektorátusi községben él. Első házasságából 19, a másodikból eddig 15 gyermek született. Legfiatalabb gyermekei még egészen kicsinyek és számos unokája ide-sebb náluk.

— Repülőgépeken küldenek karácsonyfákat Tripoliszba. — Berlinből jelentik: Tripoliszban a német katonák már karácsonyi előkészületeket tesznek. A karácsonyfák és csomagok szállítása repülőgépeken már folyik Németországból Tripoliszba.

— Elvesztett az Apolló mozgóban vagy a kijártnál egy női pénztárca iratokkal és 10 pengővel. A becsületes megtaláló jutalom fejében adja be lapunk szerkesztőségébe.

— Kerékpárőr a Gambrinus-átjáróban, ahol sok a kerékpárlopás. Az utóbbi időben naponta jelentenek kerékpárlopásokat a rendőrségen, amit a Gambrinus-átjáróban követnek el, miáltal a kerékpár tulajdonosa hivatalos ügyeit intézi a közéletmezési és más hivatalokban. A tegnapi napon Fekete Lajos hentes, Mester-utca 48. szám alatti lakos és Somogyi István MÁV tisztviselő, debreceni lakos kerékpárját lopták el ismeretlen tettesek. Cél szerző lenne kerékpárőr alkalmazni a Gambrinus-átjáróhoz is, mert a város más helyein is nagyon jól bevált a kerékpárőr alkalmazása olyan hivatalok előtt, ahol sokan megfordulnak kerékpáros emberek.

— Lopások. Leer László fodrászsegéd, Arany János-utca 59. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki dr. Braun Irén Hatvan-utcai orvos rendelőjének előszobájából ellopta csomagját 200 pengő értékben felszerelési tárgyakkal. — Ellopták a faskamarából vadászpisztolyt 300 pengő értékben Virágháthy Lajos nyugalmazott színesnek. — Széll István asztalosmester, Széchenyi-utca 89. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik Vargakértl-utca 8. szám alatti asztalosműhelyének udvaráról betek óta rendszeresen lopják a deszkákat az éjszakai órákban. — Besurranó tolvaj az előszobában felakasztott kabát zsebéből kilopott két értékes arany fülbevalót 400 pengő értékben ötv. Czirják Imréné Veres-utca 11. szám alatti lakos kárára.

— Háromhónapi feyházra ítélték el a debreceni törvényszéken Tóth István 19 éves gazdasági cselédet, aki Monostorpályiban a gazdájától elsikkasztott 15 pengőt és néhány ruhadarabot is elloptól. Az ítélet jogerős.

**Karácsonyra
Tangóharmonika
Gramofon
és mindenféle
hangszerű
szükségletét szaküzletben szerezzé be
Szendró**

Batthyány u. 22. — Gramofon és vásárlásánál anyag beszállítását kérem.

Karácsonyra órákat, ékszer, dísz tárgyakat
Hora Endrétől Kossuth u. 2. Városházépület. Tel. 34-59

KÖNYV

**Lendvai István:
Nomád leveleiből**

Amikor kezünkbe vesszük a tollat, hogy Lendvai István kötetéről írjunk, egy hasonlat áll előttünk. El az élet tengerében egy kagyló. A víz sodra sok mindenféle moszatot hoz fel a fenékről. Egy-egy parány beférkőzik a kagyló héjal közé. S a kagyló védekezik, megszületik a gyöngy.

Ilyen gyöngyök kalárisa a „Nomád-levelek” gyűjteménye. Újságok hasábjain jelentek meg ezek a levelek. S mily csodálatos a régi levelek még ma is, a tegnapi holnap számára is rejtenek tanulságot, tartalmaznak mondanivalót.

Mert igaz és emberi olvasmány a kötet. Sok minden szerepel a levelek tárgyai között, személyek akik már régen letűntek a közszereplés gyorsan működő súlyosságában, események, melyek már feledésbe merültek, viták és harcok, amelyeket már lezártak. S mégis. Nincs idősebb a leveleket egységbe fogó mondanivalónál.

Olvasni valónak is páratlan. — Szórakoztat, mulat és elgondolkodtat váltakozva. Most a gúny nyílvaival lödöz, majd tudományos fegyverekkel vív.

Azt hisszük, mindenki, aki kezébe veszi a kötetet, fokozódó érdeklődéssel olvassa. Az előszótól kezdve, amely elmondja, miként született meg a harci név, egészen az utolsó oldalig. Közben felvonul a félmúlt politikai élet sok története, a politikai aréna, szereplői, a bírálat éles tükrében. De bármennyire éles is Nomád pengéje, az igazság szolgálata hevíti a politikai újságrás és közírást eme egyszerű bajnokát, kinek értékeit, összegyűjtött írásain keresztül még jobban tudjuk becsülni.

**A közönség szava
Mégegyszer a vasúti hídról**

A mikepércsi-úti vasúti felüljáró hidnak a Homokkert felé eső lejáróját nem lehet járható utnak nevezni. Hepehupás, gidresgödörös, szóval rendetlen állapotban van, ami téli időben havazáskor a testi épséget veszélyezteti. Aztán az ut szélén tőkék vannak leásva, ami az elsötétítés kor szintén nem mondható veszélytelennek. Régebben köves gyalogjáró vezetett itt fel a hídra, de azt a Villanygyár elkerítette. Kívánatos volna ennek az utnak a rendezése, tekintettel a nagyszámú vasutasságra, kik a Homokkertben laknak és éjszakai szolgálatra itt jönnek mennek.

Ezzel kapcsolatban meg kell említenünk az ide torkoló *Híd utat* is. Erről az utcáról sokszor olvastuk az újságokból, hogy kövezik, de ezidig még nem történt semmi sem. Pedig nagy ráérne a rendezés. Nyáron porfészek, esőzések vizállás. Az ut levő házak és gyártelepek át nedvesednek, rongálódnak. Aztán mindenféle törmelék idehordása folytán az utja egyenetlen.

K. Gy

Bélyeggyűjtés

A legutóbbi hetekben egy elhunyt magyar speciális gyűjtő hagyatékából származó olyan gyűjtemény látott napvilágot melyben többek között a következő, eddig még sehol és sohasem látott magyar bélyegek voltak 9-es tömbökben láthatók:

Az 1888/91-es kibocsátású valamennyi értéke fogazatlanul!!!
Az 1904-es 3 filléres bélyeg ugyanazon emisszió 30 filléresének színében 11 és feles fogazással.

Ugyanezen emisszió 35 filléres bélyege fogazatlanul és 11 és feles fogazással.

— Veszprémben megalakult a városi és vármegyei társadalmi egyesületek nemzeti munkaközössége. Antal István miniszter is részt vett az alakuló gyűlésen és beszédében rámutatott arra, hogy az életbevágó nagy kérdésekben magyar és magyar között nem lehet különbség.

— Lefejeztette magát a vonattal egy öreg asszony. Hegedűs Jánosné, egy 82 éves gávai öreg asszony a szó teljes értelmében lefejeztette magát a vonattal. Este a vasúti sínekre fektette a fejét és úgy várta meg a sátor-aljaújhelyi vonat érkezését. A vonat vezetője a sötétben nem vette észre az öngyilkosjelöltet, így a kerekek teljesen lemetasztették az öreg asszony fejét. Fejnélküli holttestét másnap találták meg a falubeliek a sínek mentén.

— A pesti szálló- és fürdővendégek magukkal viszik a lepedőt. Különleges bűncselekmény ügyében nyomoz néhány napja a budapesti főkapitányság detektívtestülete. Szállodák és fürdők tettek sorozatos feljelentést, hogy fürdő- és szállóvendégek lepedőket visznek magukkal távozásukkor. Tíz szállodában néhány hét alatt 200 lepedőt tűnt el. Jórészt kisebb szállodákból, amelyek vendégei úgynevezett átutazók. A fürdőkből a kabinokból tűntek el a lepedők. A lopott lepedőket valószínűleg feldolgozzák vagy feldolgoztatják meleg alsóneműnek. Egy fehérmunkásüzem tulajdonosa gyanúba került. A detektívek napok óta figyelik.

— Egy dunántúli község 600.000 pengő kereséft szalmacsizma fonásával. Sopronból jelentik: Vitnyéd község lakói néhány nappal ezelőtt szalmacsizmákat kezdtek fonnai és a jövedelmező háziipari munkába a község apraja-nagyja bekapcsolódott. A szegénysorsú község, amely ismétetlen tűzvész áldozata volt, a legutóbbi három hónapban a háziipari munka révén 600.000 pengő jövedelemhez jutott.

Nehezen tűri, hogy szülei közelében vannak s még sem lehetnek együtt.

Mit ír olvasmányairól? Amit az olvasásról ír édesanyám, hogy mulattatót olvasnak, az valóban mulattat. Mit? Talán Erbinát, vagy Saidárt és Rurikot? Ha mégis Jósika minden hónapban akarna írni egy regényt, azt gyönyörrel olvasnám, mert ő a sors választotta pályára. És megvalom, ha Butler Hudibrasa, Pope Dunciadéja és Gil Blas és a Sánta ördög a manchasi hős, a szelmekkel küzdő Don asztalom nehevének — de sok idők és sok emberek képmása ez a szelmalom viadal — szeretném. Még jobban Pyndart, Horácot, Schillert, Goethét, Corneillét s Racinét (változtatásul Béranger chansonjait) s Miltont, Byront és Adison Catoját a mi Berzsenyinkkel, Kölcseynek, Vörösmartynkkal. De ez csak úgy adna gyönyörűséget, ha amit személy, vérvégület, lélekhangulat unszolnak, szagathatnék itt egy rózsát, amitt egy violát. De hogy előre megmondjam: holnapután reggel búmnak eposzra, aztán csillapító lyrára: vasárnap Cató monológjára, hétfőn Isten tudja melyikre lesz szüksége lelkemnek — ily jósló megvalom nem vagyok. Ilyen fabricai mechanizmussal a mulattatás ugye nem megyen? De azért ne vélték kedveseim, hogy íráim fíresen hosszúak.

Ervideig azonban hasztalan minden epkedés könyvek után.

(Folyt. köv.)

Kitették az új uccaneveket jelző táblákat

A városi közgyűlés vitéz Lépes Győző ezredes javaslatára kimondta, hogy egyes utcákat átkeresztelje a régi debreceni ezredesek iránti tiszteletből, hogy ezeknek az elnevezése így is fennmaradjon az utókor számára.

Hat utcát nevezett el a törvényhatósági bizottság. Ezek az utcák a következők:

A Nyugati utcából és a Külsővársár térből lett: »2-ös honvéd-huszárezred utca«.

A Honvéd utca új neve: »3-as honvédgyalogezred utca«.

Hajnal utca: »39-ik közös gyalogezred utca«.

A Laktanya utcából lett: »Vilmos huszárezred utca«.

A Zákány utcából »16-os huszárezred utca« lett.

A Huszár utcát, nehogy félreértések legyenek, »Kürtös utca«-nak fogják hívni.

Az új utcatáblákat már elhelyezték.

**A Magyar Cserkészmozgalom újabb kötelelenségvállalással
köszönti fővédnökét**

Mint már előbbi számainkban közöltük, a Magyar Cserkészmozgalom 30 éves jubileumának bevezető ünnepsége szombaton délután lesz. Az ország minden cserkésze részt vesz ezen az ünnepségen, mely alkalommal köszönti a cserkészet legfőbb védnökét, a Kormányzó Ur Öfömlőségét.

Az ünnepség középpontja Budapest lesz a Hősök terén. Debrecenben pedig az Országzászlónál a következő programmal: szombaton délután fél 5 órakor az összes debreceni cserkészcsapatok kivonulnak az Országzászlóhoz, ahol háromnegyed 5 órakor Rabold Gábor, a VI. Cserkészkerület parancsnoka fogadja a vezetőtestületet, majd ellép a csapatok előtt és ünnepi beszéd keretében köszönetet nyújt a Hősök emlékkövére.

Pontosan 5 órakor bekapcsolják a felszerelt hangszórókat és végig hallgatják a Főcserkész parancsát, melyet a rádió közvetít a Hősök teréről. Egy időben gyulnak ki az egész országban a szerezett tüzei és a fáklyát tartó cserkészek száza egy nagy »H«-betűt alakítanak, Kormányzó Urunk nevének kezdőbetűjeként.

— A pénzügyminiszter rendlete értelmében a külkereskedelmi hivatalhoz intézett beadvány és melléklete a közigazgatási illeték alól mentes.

Időszerű kis lexikon

Darlan francia tengernagyról sok szó esik, mióta átpártolt az angolszászokhoz. Jean Darlan 1897-ben született, katonai pályán kezdte, de a politikával is foglalkozott. A francia haditengerészetben a tengernagyságra emelték. A harmincas években az atlanticoceáni francia flotta vezetését bízták rá. Az összeomlás után Pétain tábornaggal működött együtt, de előbb tengerészeti miniszterré, majd miniszterelnökké nevezte ki és utódjává is jelölte. Később a miniszterelnökséget Lavalnak kellett átadnia. Ettől kezdve, de valószínűleg már régebbi időkben kettős szerepet játszott, ami persze csak most lett nyilvánvaló, mikor Algírban egyezményt kötött a partraszálló angolszászokkal, sőt tegnapelőtt francia államfővé kiáltotta ki magát.

— Ha valaki álmosan megy moziba... Egy kopenhágai moziban az egyik hölgyező előadás közben elaludt. Álmából a filmben eldördülő pisztolylövések ébresztették fel, mire ijedségében „Légi riadó!” kiáltásban tört ki. A mozi személyzet megismételte a kiáltást, az előadást félbeszakították és a közönség annak rendje és módja szerint a legnagyobb rendben levonult az óvóhelyre. Amikor türelmes várakozás után a félreértés végre kiderült, az előadás természetesen ismét folytatódott. (MN)

GYÁSZROVAT

Özv. Bagdy Balázsné Szilágyi Klára 86. évében elhunyt. Temetése ma délelőtt 11 órakor lesz a köztemető 2. ravatalozójából. Temetését Bartha vállalata vezzi.

Haga Lajos 33. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a köztemető 2/a. számú ravatalozójából. Lakás: Apafi-utca 145. Temetését Bartha vállalata vezzi.

Czirják Róza 25 éves temetése pénteken tízenegy órakor lesz a köztemetőből református szertartással. Lakás: Monostor-pályai-út 66. Csurka temetkezés.

Jenci Elek 39 éves temetése pénteken féltenekkor lesz a köztemetőből református szertartással. Lakásunk: Ebes 45. Csurka temetkezés.

— A kolozsvári egyetem december 8-án díszdoktorává avatja dr. Szily Kálmán ny. kultuszállamtitkár, magyar királyi titkos tanácsost. A díszdoktoravató ünnepségen a Tisza István tudományegyetemet dr. Szádeczky-Kardoss Tibor egyetemi nyilvános rendes tanár képviseli, akit közeli rokoni kapcsolai fűz Szily Kálmánhoz.

— A bolgár pénzügyminiszter két új javaslatot nyújtott be. Az egyik szerint felhatalmazást kér a hadianyagbeszerzés három évre történő fedezése céljából kétmilliárd léva összegű hitel felvételére, a másik javaslat szerint a behozatalra és kivitelre kerülő áruk után a bolgár Vöröskereszt javára rendkívüli adót szednek, amely béke idején 2,5, háború idején 5 ezreléket tesz ki.

— A statusquo-ante Izraelita anyahitközség templomában az istentiszteletet rendje f. hó 4—11 napjáig: Pénteken este mindkét templomban 3.55 órakor, szombaton reggel 7, délelőtt a Kápolnási utcában 10, délután az Ifjú-ságnak 3, a felnőtteknek mindkét templomban fél 4, este 4.40 órakor. Köznap mindkét templomban reggel fél hét, este 3.55 órakor. Beszéd szombaton délelőtt és vasárnap este a Kápolnási utcában Rebbitásig.

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— Kossuth Lajos életregénye —
Írta: Hegyaljai Kiss Géza

(29) (Minden jog a szerzőé.)
Sokan azt gondolják, hogy Meszlényi Teréz. Terike még ekkor fiatal lányka, odahaza Kisdeden a kúria virágszála húgával, Flórával. A regényírók szívesen gondolnak olyan jelenetre, hogy Teréz meglátogatja a nemzet rabját a börtönben. A valóságban azonban nyoma sincs ilyennek.

Es egy előkelő hölgy mégis meglátogatja. Ki lehet hát ez? Gondolnak egyesek Andrassy Károlynéra, Szapáry Etelka grófnőre.

A grófnő csakugyan bájos fiatalasszony Töketeresen. A Gyula gróf édesanyja. Rózsaszín híreket hoztak forgalomba. Mikor Kossuth volt az uradalom ügyésze, milyen belső lelkességet érzett iránta a kastély ifjú asszonya.

Sőt beszéltek a grófnő édesanyjáról is. Ez Csáky Júlia grófnő. Özevgy Szapáry Péterné. Tudni vélték, hogy közte és Kossuth volt valami. Csakugyan volt valami. Távolság. Az úrnő idősebb volt, mint a Kossuth édesanyja. Csillagkeresztés dáma. Ő küldette el Kossuthot a távollevők követéne.

Szapáryné járt volna Kossuth börtönében? Lehet. Befolyásos, felsőbb körökben való asszonynak kell lenni annak, aki megtöri a felsőbbek konokságát.

Lehet Vécsey Pál báróné is, szentmiklósi Novák Sarolta.

Ki ez? Birtokos Bodrogszerdahelyen. Kossuth az ő uradalmi ügyvédjük. Vécseyné felszíni Kossuth rendkívüli tehetségét. Gyakran hangoztatja családi körében, majd a szomszédságukban lakó Sennyeyek, Andrassyak előtt és több más kiváló család előtt, milyen nagy kár az országra nézve, hogy Kossuth óriási talentumával Bodrogszerdahelyen tehetőségéhez nem méltó viszonyok között kénytelen kuszakódni. Magát Kossuthot is ösztökölte politikai pályára. De Kossuth mindig kitért. Azzal, hogy biztos megélhetéséről nem mondhat le. Nem teheti ki családját annak a kockázatnak, amely az új viszonyokkal járna. Kossuth így válaszolt az őt ösztönző előkelő úrnőnek:

— Leszek, amire a Gondviselés hívatott s ha így kívánja, halálomig bodrogszerdahelyi fiskális.

Novák Sarolta kérésére Vécsey Pál küldte Kossuthot Pozsonyba. Ő volt az első előfizető az Országgyűlési Tudósítások-ra.

Lehet, hogy Vécseyné Novák Sarolta a börtön angyala. Lehet, hogy ő az az előkelő úri hölgy, aki nem sajnálja fáradságát, hogy a rabnak olvasmányt küldhessen. Annál inkább lehet ez, mert unokahúgát

udvari és kossuthi Kossuth Pál veszi nőül, így rokonságuk révén is többet törődhet Kossuthal.

Károlyi Györgynéék birtokukra hívják Kossuthot Parádára, mikor kiszabadul. Lehet, hogy a börtön angyala Károlyi Györgyné, Zichy Karolina.

És lehet, hogy az a magasrangú úri asszony, aki Kossuthot börtönében meglátogatja, maga a nádorné. Német nő. Mélyen átérzi, hogy mi az, amikor a lángszű férfit a szellemi táplálékától is megfosztják.

Kossuth nem mondja meg: ki az a drága lélek, aki világságot hoz a bástya sötétségébe. Angyal. Hálával köszöni neki a könyvek örömét.

**LEVELEK GYERTYA
MELLETT**

Egészségi állapota nem a legkedvezőbb. Hiszen elfogatásakor is jobb levegő kedvéért volt kinn a budai erdők közt. Orvosa, a kedvelt Balogh doktor tanácsai a börtönben is szemé előtt lebegnek. Nem akar beteg lenni.

Országgyűlés alatt igazán roskadási halmazva voltam sorvasztó munkával, de fekvő beteg mégsem, mert nem volt mikor betegnek lenni. Most dolog miatt ráérek, de nem akarok beteg lenni s még egy darabig elgyőzőn akarattal, azt mondván magamnak, amit Lionel Jalbotnak Schiller darabjában: Es ist nicht Zeit er-mattet hin zusinken.

Valamennyi aratás, pariamen- tes, Károly-, Zita-, második hadi-, potatákarékpénztári-, sürgős- és margitszigeti bélyege fogazatlanul és 11 és feles fogazással.

Az 1915-ös, piros számjegyű portó sorozat fogazatlanul és végül

Az 1917-es parlament sorozat a közepén külön benyomott parlament nélkül!

A bemutatott tétel óriási szenzációt keltett, de az eladó hihetetlenül magas igényei miatt az tulajdonosánál maradt.

A fentiekhez hasonló, eddig semmiféle katalogusban kézikönyvben vagy szaklapban nem ismertett magyar különlegességek a következők:

Az 1919. évi „A nemzeti hadsereg bevonulása” felülnyomás „had” sajtóhibával és

Az 1941-es „DÉL VISSZATER” felülnyomású 10 filléres bélyeg felülnyomás nélkül, egy szabványosan felülnyomott példánnyal összefüggve.

SPORT

A DVSC játékosai január közepéig kaptak szabadságot, akkor megkezdődik a tornatermi edzés. Az, hogy pályaedzést mikor kezdenek a debreceni lilaférek, attól függ, hogy a MLSZ új elnöksége állja-e Gidófalvy Pál dr. volt elnöknek Debrecenben tett ígéretét, hogy a Mátyás-csoport bajnoki mérkőzéseit négy héttel később kezdi, mint a többi csoportokét, tekintettel arra, hogy azok többnyire 14-es létszámával szemben a Mátyás-csoportban csak kilenc csapat van és így a DVSC hátrányos helyzetbe jutna, ha négyhetet phénés után lenne kénytelen kiállni az osztályozókra.

Ha Barossy János ügyvédje elnök is így dönt, akkor csak február közepén kezd pályaedzést a csapat.

Hitler vezér és kancellár tiszteltüljéért küzd a magyar-német olasz ökölvívó gárda szombat-vasárnap Berlinben.

A sportegyesületek haladékokat kapnak az alapszabálymódosító közgyűlés megtartására, mivel az új alapszabályok benyújtásának határidejét 1943 március 31-ig meghosszabbították.

Az NB I-ben vasárnap lesz az utolsó bajnoki forduló. Ferencváros-Ujpest, Nagyvárád-Vasas, Gamma-Szolnok, Kispeszt-Csepel, Kolozsvár-Törekvés, SalBTC-Haladás, Szeged-DIMÁVAG mérkőzések lesznek.

Magyar Kupa-mérkőzéseket játékosok december hó 13-án. Ekkor kerül lejátszásra a Békéscsabai Törekvés-Ferencváros kupamérkőzés is, melyet a DVSC játékosai, ha nem szenved vereséget Békéscsabán.

Az Újpest-Ferencváros mérkőzésen Újpestben Bíró Sándor játékos balhátvédet, a Ferencváros valószínűleg ismét Lukács lesz a jobbszélső.

A Vidék-Budapest válogatott női tornászvilágon a debreceni tornászok képviselik a Vidéket. Schmidt Gyula testnevelési tanár ma állítja össze a csapatot, mely szombaton utazik el a fővárosba.

Vitéz Hadházy Dezső egyetemi testnevelési tanár, OSK kerületi felügyelő meglátogatta a nagykarolyi sportegyesületeket, NAC és az NLE-t. Megállapította, hogy a NAC-nak most épül korszerű labdarugó pályája, ezenkívül Nagykarolyban versenyuszoda is épül. Találkozott Nagykarolyban Nemes kiváló futóval, ki a megszállás éve alatt kimagasló teljesítményeket ért el és tavasszal ismét edzésbe áll. Nemes vidéki viszonylatban kivételes klasszist képvisel.

A DVSC labdarugói közül az öszi gólkirály címet Szilágyi szerezte meg 13 góllal, utána Szabó következik 8 góllal.

KÖZGAZDASÁG

A kereskedelmi és iparkamarák mindegyike felsőházi tagságot kér

A felsőházi törvényt a közelmúltban módosították. Ez alkalommal a kereskedelmi és iparkamarák előterjesztéssel fordultak a kereskedelemügyi miniszterhez és azt kérték, hogy az országgyűlés felsőházában biztosítsa minden kereskedelmi és iparkamara számára a képviselőket.

A kereskedelmi és iparkamara jelenleg az országgyűlés felsőházában négy tagságot helyülk van és a négy közül kettőt

a budapesti és kettőt pedig a vidéki kereskedőből, illetve a kézművesiparosokból kell fele-fele arányban választani.

A gyárpár képviselőit a GYOSZ jelöltjei közül a Kormányzó Ur Öfömlőssége nevezi ki.

Amikor a törvényt hozták, az országnak mindössze hét kereskedelmi és iparkamara volt, az ország területének legnagyobb részét a kamarák száma tízenegyre növekedett és en-

nek megtelepedett a kereskedők és iparosok száma is. Mindenképpen indokolt tehát az, hogy a kereskedelmi és iparkamarai felsőházi érdeklődés választásuk meg és az összesen negyven tízenegyre, mert ebben az esetben minden kereskedelmi és iparkamara felsőházi taghelye biztosítható lesz.

A kenyérgabona és árpa beszoállítására

Felhívom mindazok figyelmét, akiknek gabonalapjuk és kenyérgabona van, hogy a 6730-1942. M. E. sz. rendelet értelmében a beszoállításra vonatkozó bejelentése végett az elszámláló bizottság előtt (Ferenc József ut 28. sz. II. emelet 14.) december hó 5-ig kenyérgabonajegygyükkel, esetleg pótlójegygyükkel és gabonalapjukkal feltétlenül jelenjenek meg. A bejelentés elmulasztása szigorú büntetést von maga után.

Adónapiár

December hó.

- 48.-240.- pengő közötti forgalmi és fényüzési adó (váltás) havi átalány egyhatod része bélyegeken lerovandó.
 - 48.-240.- pengő közötti forgalmi és fényüzési adó (váltás) havi átalány egyhatod része bélyegeken lerovandó.
 - 48.-240.- pengő közötti havi átalány egyhatod része bélyegeken lerovandó.
 - 240.- pengőn felül havi átalány november hóról befizetendő.
- Készpénzforgalom után havi fizetőknek november hóról bevallást kell benyújtani és az

összeget befizetni. Készpénzforgalom után november hó- és egész évi bevallásra jogosultnak havi előleget kell befizetni.

Kimenő számlák alapján adózáron november hóról bevallást kell benyújtani és a X. 15-én beadott bevallás fél-összeget be kell fizetni. Egyenesadók évi összegének egytizedét részét be kell fizetni a havonta fizetőknek. Egyenesadók folyó évi teljes összegének kifizetése esetén 2 százalékos kamattérítés a havonta fizetőknek.

48.-240.- pengő közötti forgalmi és fényüzési adó (váltás) havi átalány egyhatod része bélyegeken lerovandó.

48.-240.- pengő közötti forgalmi és fényüzési adó (váltás) havi átalány egyhatod része bélyegeken lerovandó, ügyhogy e hó végéig a teljes összeg lerovatott. Adóelengedésre irányuló kérvény benyújtásának utolsó napja.

Nem alkalmazott ügynöki járulékok egynevezővel bevallása és az általános kereseti adókat befizetése.

Ármentesített területek katasztrófajárművének 15 évi változhatatlanságát kérésben benyújtásának utolsó napja.

APROHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GALOCY legrégibb nyomozóirodája országosan ismert, Zöldfa-utca 3. T.: 28-72. 672 12. 9

ALKALMAZÁST nyer férfi

JÓCSALÁDBÓL való 15 éves, becsületes fiú, a kántinba, kifutónak felvételt, Pavillon laktagyában. 656

KOCSIS azonnali belépésre felvételt Telegi u. 100. Egy igásló eladó. 798

KIFUTÓ fiú nem iskolaköteles, felvételt. Szent Anna u. 66. szám fűszerüzlet. 764

PEKSEGEDET keres Kohn, Simonffy u. 18. 768

ALKALMAZÁST keres férfi

OSKERESZTÉNY könyvelő, adminisztratív tisztviselő, általános gyakorlatú állást változtatna „Referenciaképes”. 653

KÖZÉPISKOLA 4 osztályát és földműves iskolát végzett öskeresztény, volt gazdatiszt elhelyezkedést keres, biztossággal, banknál, vállalatnál. Volt számvívó jellegre megkeresést a kiadóba. 761

IGEN mérsékelt díjazásért elvállalnom bevonult könyvelőjének, levezetőjének munkakörét. Nyugdíjas főkönyvelő. Cím a kiadóban. 749

ALKALMAZÁST nyer nő

KIFUTÓ. leányt felvesz Simon laboratóriumi. Mikló u. 27. 767

HÖLGYFODRÁS kis asszonyt alkalmazok, Horgonyi, Szoboszlói út 4 B. 796

ALKALMAZÁST keres nő

HÁZHOZ megyek mosni, takarítani, koszt nélkül. Bundi u. 7. 747

FÉRFI, fiú lengyelbunda és női szürke bunda jó állapotban eladó Pest u. 51. 745

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT BEJÁRÓNÓT azonnali felvételre, Vörösmarty u. 10. utcai lakás. 774

MINDENES bejárónó azonnali felvételt József kir. herceg u. 34. 773

GYERMEKSZERETŐ főzni tudó mindenest magas díjazással felvesz, Pethő Szent Anna u. 10. 771

BEJÁRÓNÓ egész napra felvételt, Bathányi u. 1. vendéglő. 769

EGY mindenest bejárónő felvételt — Simonffy u. 2 B szám, étkezdé. 757

BENTLAKÓ vagy bejárónő mindenest, azonnali belépésre keresek. — Krish, Ispótyai-tér 1. 797

TAKARITÓNÓ ki már szállodában volt, azonnali felvételt „Eden” szálloda. 751

AJÁNLAT

TÖRÖTT gramofonlemezért 2 pengőt fizetek. Villanykörtesere 30 fillér. Bíró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

ÉKSZERKÉSZÍTÉS. javítás — fogaranyat, ékszer vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan-u. 2. 299 1. 8

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becsérel Pál János szappanmester, Kölcsei-u. 8. 1737 1. 19

KABÁTOKAT csináltasson, fordítottasson „Margónál” csinos alakítások 30 pengőtől Bethlen u. 29 1937 12 25

SZÖRMEBUNDÁKAT

olcsón készít, javít, alakít Kövéri szűcsmester, püspöki-palota. 1232 12 22

ÚJ KÁRPITOS rukmiek s fotelek, hencserek, állandóan raktáron, megrendelhetők: Timár-u. 37. 486 12. 11

LEGOLCSÓBBAN fest, tisztít Weisz kelmeferő. Arany János-utca 29. Keresztépület. 1900 vv

ÉRTÉKES vásznait biztos kézben dolgoztassa. Varrás, himzés, monogramozás. felelősséggel Favorit, Csapó-u. 24. 125 2. 5

FIGYELEM asztalos műhelyemet áthelyeztem, Csapó u. 12. szám alá, minden e szakmába való munkát s műbortüveg pulcsát vállalom. Szíves pártfogást kér Czeljár István asztalos. 671 12. 6

HASZNÁLT varrógépet olcsón, elad, cserél ifj. Levai Kassa-út 1. 2. 28., 228

FALI, irodai naptárak 1943 évre már kaphatók, papírútlek, Hunyadi u. 23. 1565 12 21

MIKULÁSRA mese és képeskönyvek nagy választékban Acél antikvárium, Révész-tér. 742 1. 3

KERESLET ARANYAT, eszűstöt, fogaranyat legmagasabb árban veszek. Fránki, Plac-u. 73. 984 12. 10

TÖRT aranyat, ezüstöt, brilliánst magas árban veszek. Takács Sándor-né, Plac 66. 393 1. 9

RONGY hulladékokat, a rongynapon nem tudta átadni, úgy érte küldök. Ertesítést kérek Erzsébet u. 11. Körzetvezető. 763

ELELMISZER, ITAL URADALMI teli álló fajalma nagyon, kicsinyben egész nagy Rákóczi 7., pince. 1475 1. 28

OKTATÁS

KÖZÉPISKOLÁSOK előkészítést, magánvizsgákra előkészítést elvállalok. Cím a kiadóban. 700

BÜTOROZOTT SZOBA BÜTOROZOTT szoba zsidó családnál, egy, v. két személyre, fűrdőszoba használatra kiadó. Érdeklődni: Csapó u. 64. Garkas fűszerüzletben. 750

ÁTADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ JOGFOLYTONOS vendéglő betegség miatt eladó. Január 1-én átvehető. Nagyvárád, Szt. Gellért u. 1. 727

LAKÁSTERES SGYSZOBA, konyha, s spájzos, esetleg kettőszobás lakást keresek, azonnali. Cím a kiadóban. 762

RÁDIÓ RÁDIÓT minden típusú javított, óvttizedes gyakorlat Szabó műszerész, Csapó-u. 84. tel.: 32-54 2. 20. 1534

HANGSZEREK BÉCSBEN képesített zongorahangoló lelkiismeretes munkát végez. Ebenstein, Csokonai u. 17. sz. Telefon: 38-41 15 12. 4

ZONGORA-HANGOLÁST tizenöt éves kiváló képzettséggel vállalok, Vargyas, Nap u. 17. 522 1. 3

BÜTOR ANTIK hálibütor eladó Értekezni Piac 22. házfelügyelő. 397 vv

ANTIK szekrény, garnitúra könyvszekrény, modern háló, ebédlő, konyha, kombinált szoba eladó. Kossuth-u. 51. 1505 3 16

MÜKINCS számba menő antik felháló, dús in-tarziával, alkalmi árban eladó. délutánonként 2-3-ig. Cím a kiadóban. 743

MINEK a fényes kirkat, amikor olcsóbban vásárolhat udvari bútor-üzletben Brilliné Piac 7. udvarban 476 12. 30

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR KARÁCSONYI aján- déknak alkalmas kétkerekű gyermekbiciklivel olcsón eladó. Szemes. — Püspöki palota 42. 754

ELVESZETT JOBBKEZES fekete női bőrkezeslő elvesztett Bóde-üzletében. Megtalál 5 pengő jutalom ellenében a kiadóhivatal pénztárába adja le. 772

ELVESZETT egy fekete bőrtárcsa, katonai és polgári igazolvánnyal és kétszáz pengővel. Becsületes megtaláló jutalomban részesül. Városi nyomda, Gál Lajos. 698

ELVESZETT kedden este egy arany karkötő. Megtalálója juttassa el Bálint Irén, Arany János u. 10. al. Jutalomban részesül. 766

ELVESZETT dec. elsőjén 11 órakor a Városligetnél gabonalap-ot, 3 cukorjegyet, 3 gabonakenyérjegyet, 3 sertésre való nyilatkozatot serteskönyvvonalegyütt, személyazonosságilag lapomat és terménybiztosítási jegyzéket. Magyar Sándor, Kishegyesi út 10. Megtaláló jutalomban részesül. 752

VEGYES DISZNÓOLÉST vállalk helyben, vidéken, tan-nyán. Levelekre válaszlok. Szuhanics Mihály hentessegéd, Jánossy u. 81. szám. 783 12. 31

ELADÓ váradegyházmegei Takarékpénztár Részvénytársaság 10 pengő névértékű részvényből ezer darab 10 ezer pengő értékű részvény. Továbbá telepen 300 négyzetözlön fekvő két, még 15 évig adómentes ház, egy és két szobás. Ugyanott három házhely. Értekezni 12-4 óráig. Vár u. 8. 721

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

ALIG-használt férfi ruhák eladók. Árpád-tér 47. sz., félemelet. Értekezni 5-7. 734

HASZNÁLT férfi ruhák férfi ingek eladók Attila-tér 7. 778

ALIGHASZNÁLT tisztelt szűrő csizmám, tejfőt adom. Cím a kiadóban. 776

BARNA női télikabát, szkmuksz gallérral eladó, Csapó 84. földszint. második ajtó. 777

EGY barna csikos bunda és egy rádió eladó. Bercsényi u. 10. 770

SZÉP fekete bunda nagyon olcsón eladó. Csapó u. 58. 765

EGY szép szürke női bunda kifogástalan állapotban eladó Cserepes u. 10. délután 2-6-ig. 758

ELADÓ télikabát és két személyes ág, Deák Ferenc u. 14. fodrászüzlet. 795

EGY PERZSALÁB bunda eladó. Kossuth u. 6. Csáki. 753

INGÓSÁG VÉTEL ASZTALSPORT jókarban levő keresek megvételre. Cím a kiadóba kérek. 648

INGÓSÁG ELADÁS ELADÓ étkezdébe, vagy nagyobb konyhába való pldhezett mosogató Honvédtemető u. 6 1530 vv.

NAGYMÉRETŰ cserepes bódé, gerendás, 3 m. széles, 5 m. hosszú, jókarban, jutányosan eladó. Megtekinthető Bihari-telep Bihari u. 7. 733

BÖLCSŐÁGY matracal eladó. Vörösmarty u. 19. utcai lakás. 775

GAZD. TERMÉNYEK UNGVÁRY JÓZSEF ceglédi raskolájából gyümölcsfák érkeztek. Magastörzsű köszméte nagy választékban, Garay u. 5. 238 12. 10

SÜTŐTŐK jöminőségű nagyban és kicsinyben, nagy vesszőkosarak fődóvel kaphatók, Hatvan u. 68. 159 12. 8

GAZD. ESZKÖZÖK JÁRGÁNYHAJTÁSOS darálókat keresek, lehetőleg Rapidot. Cím a kiadóban. 1530 vv

ELADÓ HÁZ SAROKHÁZ, Meszena-u. 2. forgalmis helyen eladó. Értekezni Timár-u. 31. Szökénél. Közvetítő díjazok. 689 12. 10

SÜRGŐSEN jutányos áron, banktellel eladó Létei út 15. sz. ház. Érdeklődni ugyanott. 701

ELADÓ HÁZHELY 15 HOLD prima fekete föld Hajdúszoboszlón eladó. Közvetítő díjazok. Cím a kiadóban. 537 vv

HÁZHELY eladó Hajdúszoboszlón, Rákóczi u. 74. szám alatt, az állomás közelében, hatszáz négyzetözlön. Szurmay u. 1. sz. alatt, a fürdőből nem messze 425 négyzetözlön. Értekezni lehet mindkét telek ügyében Hajdúszoboszlón. Rákóczi u. 74. 1675 vv

ELADÓ FÖLD HEGYESEN 15 k. holdtanyásbirtok eladó. Értekezhetni, Kossuth u. 54. sz. 760

ELADÓ ALLATOK LIBA, nagyfajtájú, tenyészésre, s tömésre igen jó, eladó. Kossuth u. 54. 759

HAMIS, törzskönyvezett him püli kutya eladó. Balmaz u. 5 748

Szerkesztést felajánló: PALFI JÓZSEF

Kiadósnál felajánló: (F) SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja: NSZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felajánló nyomdavezető: SZIGETHY KAROLY